

Čtrnáctideník
Ministerstva
obraný ČR



Vydává MO ČR – AVIS
Rooseveltova 23
161 05 Praha 6
IČO 60162694

Řízením redakce pověřen
Ladislav Lenk

Redakce:
Rooseveltova 23
161 05 Praha 6
Telefony:
šéfredaktor 973 215 931
sekretariát 973 215 916
Fax: 973 215 933
E-mail:
areport@centrum.cz

V jednotkách ozbrojených sil
rozšiřuje AVIS
Rooseveltova 23
161 05 Praha 6
pí Endlová
tel. 973 215 563

Tisk:
MERKURTISK, a. s., Náchod
Nevyžádané rukopisy, kresby
a fotografie se nevracejí.
Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo:
MK ČR E 5254

Foto na titulní straně:
Vladimír Marek

Uzávěrka čísla:
19. 10. 2005

A report v elektronické
podobě naleznete na:
www.army.cz

Chrudimáci zárukou kvality

str. 9



ELEKTRON 2005: obnovené spojovací cvičení

str. 11



Nejsledovanější novela počtvrté

str. 12



Čáslav, to nejsou jen gripeny

str. 15



Euroasijské setkání IDEF 2005

str. 18



Týdn se Stonožkou

str. 22



Ohlas na článek „Záchrana v boji“

str. 24



Radosti a starosti sportovního šéfa

str. 30



NA MUŠCE

Ptačí chřipka. Pandemie. H5N1. Očkování. Vakcína. To jsou v posledních dnech snad nejčastěji používaná slova v naší malé vesnické hospůdce. Hrozí chřipka, nebo ne?! A co budete dělat vy, teda jako armáda? ptají se mě kamarádi u piva. Odpovídám slovy kompetentních orgánů: „Armáda pomůže policii v případě potřeby izolovat ohniska nákazy.“ Jak? Ty to víš, že jo? nedají si pokoj. Nevím, ale čtěte, pánové! Ve středověku město postižené morem obklíčili vojáci a zastřelili každého, kdo ho chtěl opustit anebo do něj vstoupit. A víte, jak v jisté slavné americké sci-fi řešili situaci, kdy se v jednom městě USA objevil vražedný mimozemský vir ohrožující nejen Ameriku, ale i celé lidstvo? No přece tak, že jaderným úderem vyčistili nakaženou oblast. Pochopitelně i s obyvatelstvem. To myslíš vážně?! Samozřejmě že ne, říkám v odpověď na zamrzlé úsměvy ve tváři a zakazuji bavit se u našeho stolu o ptačí chřipce. Pak si ale přece jen ještě dovolím citovat filozofa: „V kterémkoli okamžiku plynoucího času se může stát něco, po čem náš lidský svět už nikdy nebude takový, jaký byl předtím...“

Ladislav LENK



Máme kasárna 21. století?

Každému, kdo prošel vojenskou základní službou, stále ještě zřejmě zní v uších takové výrazy, jako je bidlo, rajóny, mazlák, pádlo a bagr. Přitom všechny tyto věci 1. ledna roku 2005 definitivně odvál nejen čas, ale především profesionalizace Armády České republiky. A tak nás napadlo, zda skutečně jednou provždy zmizely z kasáren tak charakteristické plechové skříně a noční stolky či palandové kovové postele. Zajímalo nás, v co se vlastně proměnily ubytovací prostory vojáků základní služby i s jejich sociálními zařízeními a televizními místnostmi. Mění se skutečně kasárna branecké armády dvacátého století v moderní objekty profesionální armády jednadvacátého století? Na tyto a některé další otázky se pokusíme dát odpověď v několika následujících článcích.

TAKOVÁ BYLA VIZE

Ze všeho nejdříve bychom si měli připomenout některé vize, se kterými přicházela v roce 2002 připravovaná transformace Armády České republiky. Centrum pro reformu ozbrojených sil tehdy celkem rozumně dospělo k tomu, že nemá cenu experimentovat a složitě hledat nějakou třetí „českou“ cestu. Snažilo se spíše vycházet z léty ověřených zkušeností vyspělých profesionálních armád. Standardy aliančních armád měly být také určující při proměně kasáren branecké armády v zázemí profesionálního sboru.

Podle těchto představ měly ubikace vojáků základní služby nahradit šatny profesionálních vojáků základních funkcí. Normou se v tomto případě staly tři čtvereční metry na jednoho vojáka. V praxi měly existovat dva typy šaten. A to pro četu o 24 vojáků (92 metrů čtverečních) a pro četu o 32 vojáků (122 metrů čtverečních). Šatna měla mít kromě standardizovaných skříní pro každého vojáka i dvoustranné sedáky se středním opěradlem a sociální zařízení. Na rotě se kromě umývárny a sušárny počítalo i s místností na čištění výstroje, skladovými prostory, účelovou místností a čajovnou. Za samozřejmé byly považovány strukturované rozvody, telefon, počítačová a internetová síť.

Studie obsahovala i náležitosti velitelů všech stupňů. Velitelé družstev jedné čety měli sdílet

společnou pracovnu o rozměrech 18 až 22 čtverečních metrů. Každý velitel čety by pak měl mít nárok na samostatnou pracovnu o rozměrech 14 až 18 čtverečních metrů. Pracovna velitele roty dosahovala o stupeň vyššího standardu. Její velikost měla být 20 až 24 čtverečních metrů. Pracovny náčelníků štábů praporu a zástupců velitele pak měly mít rozměry 25 až 30 čtverečních metrů. Kancelář velitele praporu by byla ještě o 5 čtverečních metrů větší.

Předpokládalo se navíc unifikované vybavení a nábytek, odlišující se pouze funkcí uživatele. Podle této myšlenky by tedy velitel družstva v Přáslavicích měl identický stůl a židli jako velitel družstva v Žatci.

Součástí kasáren by byl i důstojnický klub, který by kromě možnosti celodenního stravování důstojníků měl sloužit rovněž k relaxaci. Tomu odpovídal zvýšený technický a architektonický standard celého prostoru.

Samostatnou kapitolou bylo ubytování profesionálních vojáků. Základní celoplošné řešení představoval finanční příspěvek na ubytování vojáků. Kromě toho měly ale zůstat v provozu tradiční ubytovny. Jejich umístění v blízkosti kasáren mělo totiž nesporné výhody pro dodržování norem bojové pohotovosti. V tomto případě se kategorie ubytování měla lišit pouze tím, že důstojníci budou, podobně jako je tomu v jiných vyspělých armádách, bydlet samostatně na

pokoji. Místnost i s příslušenstvím měla měřit 8 až 14 čtverečních metrů. Praporčíci a nižší hodnostní sbor mohli uplatnit nárok na obdobnou místnost, vždy však dva vojáci měli být ubytováni společně. Svobodárna přitom garantovala základní služby spojené s ubytováním, jako je úklid a běžná údržba, ložní prádlo s cyklickou výměnou, potřeby pro sociální zařízení, individuální úložné prostory a společné zařízení k občasné přípravě teplých nápojů a jednoduché stravy.

Původně se hovořilo i o vybudování domků pro nejvyšší velitelský management přímo na velkokapacitních základnách. Tato vize však s ohledem na omezené zdroje finančních prostředků vzala za své i s plánem přestavby těchto základen.

NA STARÝ ZÁKLAD NOVÁ NÁSTAVBA

Vzhledem k tomu, že armáda v souvislosti se současnou reformou spíše masivně opouští objekty, než aby stavěla nová kasárna „na zelené“ louce, se proto v perspektivních posádkách přizpůsobují staré budovy soudobým požadavkům. Téměř všude se nyní bourá, vyzdívá, přestavuje a zařizuje.



Přesně tak je to v kasárnách Posádkového velitelství Praha v Čínské ulici. Základní rekonstrukce hlavní budovy, v níž je umístěno nejen velitelství a štáb útvaru, ale ve druhém poschodí mají své prostory i příslušníci obou rot Čestné stráže, byla dokončena v závěru roku 2004.

„Každá jednotka tu dnes má šatnu. Jejich vybavení je naprosto stejné, každý voják má svou speciální skříň s nástavcem (skříň profesionála vz. 2003 – pozn. aut.), v místnosti je odpadkový koš, zrcadlo, žehlicí prkno a žehlička, aby si mohli před akcí upravit uniformu,“ vysvětluje velitel posádky plk. Jan Černík. „Dále tu vojáci mají tzv. denní místnost, kde se zdržují, když není výcvik. Třeba mezi dvěma pietními akcemi.“ Tato světnice je vybavena stoly se židlemi,

rádiem, televizí, videem a časopisy. Hned vedle je kuchyňka, v níž si příslušníci mohou ohřát jídlo, uvařit si kávu nebo čaj. Na patře jsou též nezbytné toalety a sprchy, i když oba prostory ještě proždou stavebními úpravami. Další místnosti v chodbě obývají velitelé družstev, čet, rot a výkonní praporčíci, kteří v nich mají své kanceláře, případně příruční sklady.

HLAVNÍ JSOU ČESKÉ NORMY

Na otázku, zda při projektování kancelářů, šaten, denních místností a při jejich vybavování nábytkem přihlíželi ke standardům běžným v armádách NATO, kpt. Jakub Hrdina, který má v útvaru kromě jiného na starosti stavebně ubytovací záležitosti, odpověděl: „Především se dodržovaly naše, české, hygienické normy. Například, co se týká osvětlení, aby vojáci v šatně měli příslušný počet luxů, aby měli přístup k sociálním zařízením a podobně. A pak se vše posuzovalo z požárního hlediska, aby kapacita lidí v místnostech nebyla taková, že pokud by se něco stalo, tak by nestihli utéct.“

NENÍ VŠEM (STAVEBNÍM) DNŮM KONEC

Jestliže se jednotky Čestné stráže nepřipravují na nástupišti, mají v suterénu budovy k dispozici tři, zatím provizorní, učebny a posilovnu. „V roce 2006 projde celý suterén renovací,“ říká kpt. Jakub Hrdina. „Chceme zde vybudovat školicí a výcvikové centrum. Vedle učeben tu bude posilovna s tělocvičnou, sociální zařízení včetně sprch a také další sklady výkonných praporčíků.“

Ještě letos chtějí na oplocení při jedné straně nástupiště namontovat zrcadlovou stěnu, aby vojáci viděli, jak provádějí jednotlivé cviky. Na rok 2007 plánují přípravu prostorů pro posádkovou knihovnu, která doposud fungovala



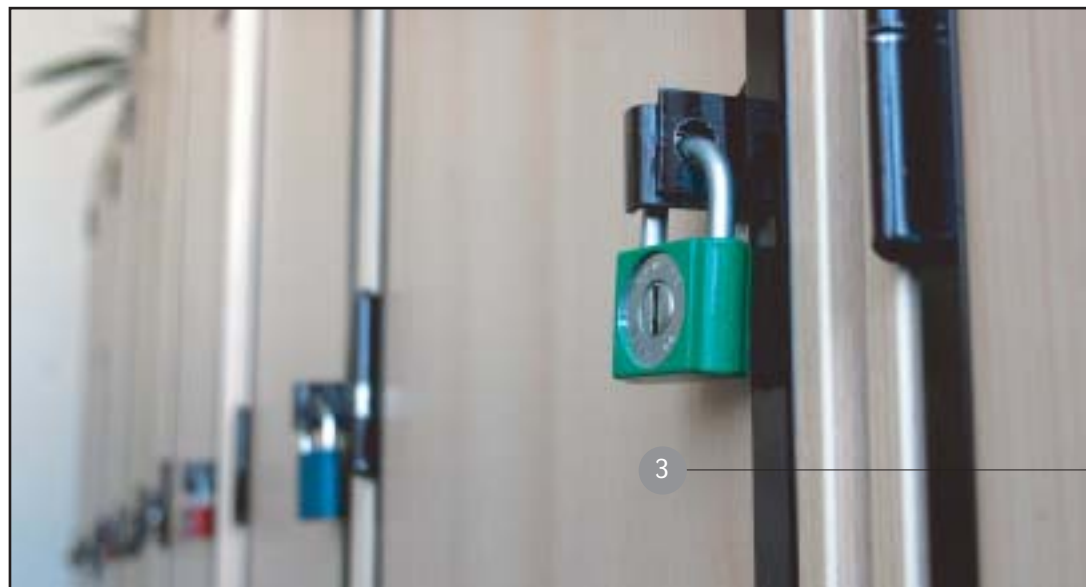
v Domě armády Praha na Vítězném náměstí. Rok nato zrekonstruují vnitřní komunikace a chodníky a v roce 2011 by si v areálu kasáren chtěli zbudovat multifunkční sportoviště, kde by se dal hrát tenis, volejbal, nohejbal i malý fotbal.

A CO NA TO UŽIVATELÉ?

„Rekonstrukce objektu v Čínské ulici nás posunula k těm lepším útvarům,“ svěřil se před časem velitel družstva štábní rotmistr Jaroslav Mikeš. „Většina věcí je tady úplně nových.“

„Skříň je dobrá, je v ní hodně místa, takže se tam vejdu i repre uniformy a je u ní navíc sedačka,“ pochvaluje si střelec rotný Petr Luňák. „V šatnách jsou žehlicí prkna a žehlička, před parádou jsou pořad v provozu. V kasárnách mi nechybí vůbec nic.“

„Co bych ke své práci ještě uvítal, je internet a intranet, aby měl člověk lepší přehled, co se děje v armádě,“ říká velitel čtyř Čestné stráže praporčík Václav Pokluda. „A pak mít poblíž Prahy nějaký výcvikový prostor, kde bychom mohli cvičit vševojskovou přípravu.“ S přírodním cvičištem budou asi potíže, ale jak

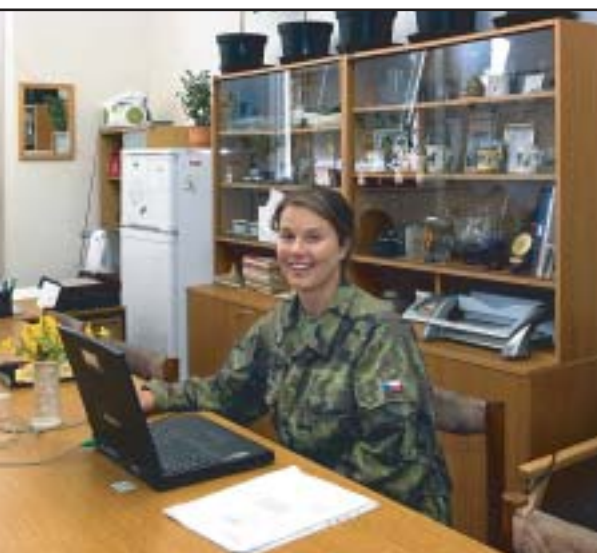


potvrdil kpt. Hrdina, se zasíťováním budovy se počítá ještě letos, takže přístup k moderním informačním zdrojům by měli mít vojáci už poměrně brzy.

Do 21. STOLETÍ TEPRVE NAHLÍŽEJÍ

Všechno stojí a padá s penězi. Markantní to je například ve Strakonících, kde některé budovy, jež obývají příslušníci 25. protiletadlové raketové brigády, potřebují opravu jako sůl. V jedné kanceláři je puklina mezi venkovním a stropním panelem široká několik prstů.

„Vojáci z povolání z 251. a 252. skupiny obývají dvě budovy. Obě prošly částečnou rekonstrukcí, kdy jsme upravili zejména všechna sociální zařízení a zřídili toalety pro ženy. Celkovou opravou projdou objekty v roce 2006.



Tím budou po funkční stránce podstatně lépe vyhovovat. Nechci říct plně, protože to bychom museli stavět na zelené louce nové budovy,“ říká velitel brigády pplk. Josef Slavík.

Strakoničtí se potýkají s místem. Nejnútnejší prostory pro svou činnost samozřejmě mají. „Snažíme se najet na systém místností a jejich vybavení podle standardů NATO,“ říká velitel 252. protiletadlové raketové skupiny SHORAD pplk. Josef Vejdělek, v jehož budově právě probíhalo velké stěhování. „I v nové struktuře útvaru, která platí od počátku října letošního roku, se snažíme vytvořit služební místnost pro personál rotmistrovského, praporčického a důstojnického sboru. Trochu nás omezuje budova, protože byla projektovaná na jiné počty – pro 300 osob. Na tabulkách přitom nyní máme 390 lidí. Ovšem takový počet tu nikdy najednou nebude. Vojáci jsou ve strážích, na dovo-



lené, na kurzech ve Vyškově nebo mají náhradní volno...“

POTÝKAJÍ SE S NEDOSTATKEM MÍSTA

Přesto velitel skupiny uznává, že by potřeboval místností víc. Situaci řeší tak, že velitelé baterií, jejich zástupci, velitelé čet a další příslušníci velení jednotek mají své kanceláře. Ostatní vojáci jsou rozděleni podle odborností do tzv. hloučků a ty budou mít společnou služební místnost vybavenou skříněmi na osobní věci, několika stoly a židlemi, případně plechovou skříní na spisy. Kromě toho chce na chodbách zřídit šatny, což však souvisí s vybudováním vzduchotechniky během „velké“ rekonstrukce.

Jak v rozhovorech s několika příslušníky obou bojových strakonických skupin zaznělo, ci-

telně jim chybí prostor k usušení prádla po služební tělovýchově. Mají také výhrady ke skříním vz. 85, do nichž se jim nevejde výstroj a další osobní věci. „Stává se, že některý materiál mají vojáci doma a musejí ho sem dovážet. Občas něco zapomenou, takže vznikají problémy, že nemají všechno, co mají mít,“ povzdechl si velitel družstva bojového vozidla OSA z 252. skupiny pprap. Pavel Ďucha. Podpořil ho i prap. Jaroslav Sekanina, velitel 1. čtyř odpalovacích zařízení z 251. skupiny KUB: „Povinná vybavení jednotlivce je dost obsáhlá. A když si k tomu přidáte nějaké osobní věci, je toho docela dost.“

Strakonické teprve hlavní úprava kasáren čeká. Nyní se rekonstruuje učební blok, kde se mimo jiné chystá také místnost k výuce obsluh nového přenosného protiletadlového raketového kompletu RBS-70. Kuchyňský blok, část oplocení areálu, přístřešky na techniku a centrální sklad zbraní mají v plánu investic na rok 2006. O pět let později by se měla postavit nová mycí linka a parkoviště pro soukromá



vozidla, v roce 2012 budova pro skladové hospodářství a rok nato by se měl začít stavět zbrusu nový objekt pro prapor zabezpečení, který dnes sídlí ve starých kasárnách v centru města.

NA VINĚ NEVYJASNĚNÁ PERSPEKTIVA

Situace na základně dopravního letectva Praha-Kbely je poněkud odlišná. Investice do tohoto letiště v posledních letech neproudily zdaleka tak rychle jako do některých jiných útvarů. Bylo to dáno ne zcela vyjasněnou perspektivou a nejrušnějšími tlaky až už na zrušení či přesun této základny. Tomu pak odpovídá i současný stav většiny objektů. Za výstavní lze považovat snad jen odbavovací halu, přestavěnou v deva-



desátých letech z původního leteckého hangáru. Ostatní budovy větší rekonstrukce teprve čeká. Zatím se tak dostává jen na ty skutečně nejnужnější úpravy. V hangárech určených na opravy letecké techniky to jsou například nové podlahy či osvětlení, v budovách pro personál pak sociální zařízení. Sami jsme se o tom přesvědčili v jednom z objektů, kde na stejné chodbě fungují perfektně zrekonstruované toalety a kousek od nich je šatna pro techniky, do které silně zatéká, čemuž odpovídá i vzhled zdiva a stropu. Jinde zase problémy pramení z nepřilíš promyšlených úprav. „Například naše skupina čítající třináct osob má na hangáru k dispozici jen jednu malou toaletu, zatímco kolegové, kteří jsou čtyři, mají toalety dvě a k tomu ještě sprchy. Pokud se například polijeme nějakou kapalinou, máme se sice kde osprchovat, ale musíme kvůli tomu do jiného objektu,“ říká praporčík Michal Kříž, technik letadel.

Kvalita jednotlivých budov však není tím hlavním, co příslušníky kbelské základny trápí. Profesionalizace armády totiž s sebou přinesla i některé nové, do té doby nepoznané potřeby. Problémem může být za určitých okolností i obyčejný telefon. „Dříve to fungovalo tak, že na každém hangáru byl jeden voják základní služby jako dozorcí. Ten se staral jednak o to, aby do hangáru nevstupovaly neoprávněné osoby, a také vyřizoval veškeré telefonáty. Dnes tam však nikdo takový není, ale telefon zůstal na stejném místě. Zatím se nám bohužel nepodařilo zajistit přenosný telefonní přístroj. Většinu času trávíme přímo na letecké technice, a tak při každém zavonění musí někdo slézt po žebříku, doběhnout k telefonu, vyřídít hovor a zase se vrátit k letadlu. Vzhledem k tomu, že takovýchto telefonátů je několik desítek denně, nám to značně komplikuje naši práci,“ říká technik, praporčík Michal Rous.

Další problém zde pro některé příslušníky základny představuje i stravování. Nejde však o jeho kvalitu – s jídlem, které si připravuje základna vlastními silami, je většina lidí spokojená. Avšak ti, kteří mají své pracoviště ve východní části letiště, musejí do jídelny chodit téměř tři kilometry, ačkoliv vzdušnou čarou to tak daleko není. „Důvod spočívá v tom, že jídelna je umístěna v kasárnách naproti přes ulici a jediná cesta vede přes hlavní vstupní bránu, která je však na opačném konci letiště. Dříve vše řešil jeden voják základní služby, který hlídal ještě postranní vchod pro pěší. Dnes to však již nejde, a tak spousta lidí na obědy ani nechodí, protože by jim cesta zabrala příliš času,“ vysvětluje praporčík Kříž.

Naopak na velmi dobré úrovni je ve Kbelích až země pro sportovní vyžití. „Pamatuji si, že dříve jsme měli k dispozici jen travnatou plochu a nic

víc. Nyní je zde kvalitně vybavená posilovna a další možnosti,“ říká nadporučík Tomáš Koubek. Vojáci si navíc mohou půjčovat řadu sportovního náčiní a vybavení – od lyžařského až po jízdni kola. A nutno říci, že o tyto služby je značný zájem.

V ČASLAVI NEZŮSTÁVAJÍ POZADU

Přede dvěma lety byla rekonstruována čáslavská svobodárna ve městě a dnes poskytuje ubytování hotelového typu. Opravena byla také část ubytovny na letišti a chystá se rekonstrukce její druhé části. „Myslím si, že se v této oblasti udělalo v Časlavi hodně práce. Pokoje jsou dobře vybaveny, jsou v nich ledničky a mikrovlnky. Je samozřejmě rozdíl v části určené pro tranzit, kde člověk přespí jen v rámci služební cesty, ale i tyto pokoje mají vše nezbytné,“ říká plukovník Edmund Sedlák z čáslavské letecké základny.

Změnilo se i pracovní prostředí lidí. „Když se půjdete podívat do jakékoliv kanceláře, tak je vybavena vším, co lidi ke své práci potřebují. Nenajdete zde nikoho, kdo by neměl počítač a musel by psát na stroji,“ pokračuje plk. Sedlák a pochvaluje si, že se podařilo změnit i systém materiálního zabezpečení jednotek. „V minulosti se kancelářské potřeby fasovaly centrálně, ale dnes si to již základny zabezpečují samy. Podle potřeb lidí nakoupíte přesně takové množství věcí, které je nezbytné,“ dodává.

**Připravili: Jaroslav PAJER, Tomáš SOUŠEK,
Vladimír MAREK a Jan ZEMAN
Foto: Jiří HOKŮV, Jaroslav PAJER a Tomáš SOUŠEK**



Základny mění svoji tvář

Jince, Žatec, Bechyně, Páslavice, Čáslav a Náměšť nad Oslavou. Posádky s bohatou vojenskou minulostí, kde vojenské areály stály již za první republiky a až donedávna procházely jen dílčími úpravami a dostavbami. Nyní se ale má jejich vzhled radikálně změnit díky miliardovým investicím, přičemž na modernizaci vojenských letišť se finančně podílí také Severoatlantická aliance. Důvodem k výstavbě nových základen je nejenom profesionalizace naší armády, ale také vyšší nároky na výcvik vojáků a vytvoření odpovídajícího prostoru pro uskladnění moderní techniky.

Po výběru vhodných kasáren stojí na počátku jejich přeměny na vojenské základny moderního typu například ekologický audit, ale samozřejmě také shromáždění požadavků k podobě základny od jejich budoucích uživatelů. Spolu s dalšími nezbytnými daty jsou tyto informace základem pro zpracování objemové zastavovací studie, jejímž prostřednictvím architekt velmi realisticky ukáže, jakým směrem se může v dané lokalitě ubírat výstavba nových a modernizace stávajících budov. Nezbytnou součástí této studie je také základní finanční rozpočet.

Všechny zpracované objemové zastavovací studie posádek počítají s tím, že areály budou rozděleny na dvě části – služební a veřejnou. Nejprve je zahájena výstavba prioritní služební části základny, která probíhá postupně v několika krocích a vyčleněné prostředky ve středně-

dobém plánu se ročně pohybují v řádech stovek milionů korun.

Z vyjmenovaných základen jsou s výstavbou zatím nejdále v Jincích, kde začaly stavební úpravy již v roce 2004. Pokud vše pobeží podle schváleného harmonogramu, tak by se Jinečtí mohli konce první etapy dočkat již v roce 2010. Struktura základen pozemních sil moderního typu bude podobná. Je v nich naplánována například pracovní-pobytová část, stálý park techniky i učebně-výcviková základna.

Modernizace každé z vybraných základen začne rekonstrukcí často nevyhovujících inženýrských sítí a rozvodů. Tam, kde ještě nedošlo k plynofikaci či napojení kasáren na veřejný vodovod, patří tento úkol mezi prioritní a je zpravidla řešen s místním zastupitelstvem. Projekt základny počítá s dokonalým technickým zabezpečením jednotlivých objektů i celého areálu.

Důraz je kladen na pracovní prostředí vojáků a pamatuje se i na moderní techniku. Projekt výstavby základny v Jincích zahrnuje i prostor pro parkování speciální dělostřelecké techniky, což si ale vyžádá vybudování krytých garáží, přičemž pro některé přístrojové vybavení je nezbytné, aby byly vytápěny. Vozidla proto nebudou již parkována pod širým nebem, ale budou pro ně postaveny čtyři garážové dvory.

Projekt bechyňské základny zase předpokládá, že stálý park techniky s kapacitou 1000 vozidel se vybuduje v mírném svahu. Bude mít dvě části, které budou za pomoci opěrných zdí schodově podsunuté pod sebe. Zatím probíhá výstavba pouze první části stálého parku techniky, neboť svojí kapacitou plně vyhovuje potřebám 15. ženijní brigády. V jeho blízkosti ještě bude stát technická ošetřovna vozidel a výdejna pohonných hmot a maziv. Výhledově





se počítá s výstavbou areálu skladů a úložištěm kontejnerů napojenými na železniční vlečku.

U většiny základů se zlepšil situace i na vojenských ubytovnách. Vzorem pro ostatní tak může být již dokončená nová svobodárna v Bechyni, která stojí hned vedle hlavního vjezdu na základnu. Nová bechyňská ubytovna má dnes 127 lůžek v jednolůžkových, dvoulůžkových a třílůžkových pokojích. Tu pak doplňují další dvě svobodárny v areálu základny, které prošly rekonstrukcí a mají kapacitu přes 200 lůžek. V nové ubytovně jsou zpravidla vždy dva pokoje se společným kuchyňským koutem umístěným v předpokojí a sociálním zařízením. Kuchyňské kouty jsou vybaveny varnou deskou, vestavěnou lednicí a postupně jsou doplňovány ještě mikrovlnnými troubami.

Ubytováním je k dispozici nepřetržitá recepční služba zajišťovaná soukromou firmou, restaurace, ale například také prádelna se sedmi pračkami a dvěma sušičkami prádla. Samozřejmostí je tělocvična, která ještě bude dovybavována dalším sportovním náčiním. Nechybí ani sauna, jejíž součástí je malý ochlazovací bazén a odpočívárna. Každý z ubytovaných má k dispozici svoji sklepní kóji. Prostor drátěné kóje není nijak velký, ale plně postačuje k uskladnění třeba jízdního kola nebo věcí, které se nevejdou na pokoj. Nezbytností je také přilehlé parkoviště a několik garážových stání.

Náročnější a nákladnější ale bude druhá část výstavby základů – tzv. veřejná zóna, kde je myšleno především na sociální, sportovní a kulturní zázemí vojáků, ale zároveň se počítá i s tím, že by do těchto prostor mohli mít přístup i místní lidé. Vybudování bazénů, sportoviště, kulturních či duchovních středisek si vyžádá rozsáhlé investice v řádech miliard korun. Vzhledem k jejich výši zatím nebylo rozhodnuto o termínu zahájení výstavby.

Do areálu základny by se vcházelo hlavní branou a služební část by od veřejné byla oddělena ještě jedním vstupem. Vybava veřejné části



bude obdobná u všech základů, ale můžeme se setkat s drobnými odlišnostmi. Příkladem může být duchovní centrum v Žatci, které architekt v projektu navrhl ve tvaru indiánského týpí.

Také vojáci a občanskí zaměstnanci sloužící na armádních letištích v Čáslavi a Náměšti nad Oslavou se již brzo dočkají zlepšení svého pracovního prostředí, o čemž svědčí cílý stavební ruch na obou základnách. Cílem jejich přestavby je modernizace stávající infrastruktury a také vytvoření odpovídajícího prostředí pro kvalitní plnění úkolů personálem základny. V areálech vojenských letišť přibudou také sportoviště, obchodní centra či hotely.

Mezi významné posádky, nikoliv co do počtu vojáků, patří Štěpánov. Jeho výhodná poloha a především vynikající dostupnost jej předurčily k tomu, aby zde armáda vybudovala obří multisklad, který se stane základním pilířem armádní logistiky. Vojenský areál se nachází nejen u hlavního železničního koridoru, na který je napojen vlečkou, ale také u silniční tepny a jeho součástí je i místo pro přistání vrtulníku. Vojenské plány předpokládají, že by v tomto středisku mohlo být uskladněno až 140 tisíc

různých komodit a ročně by tudy mělo projít 3000 m³ zásob. Termín dokončení tohoto areálu je rok 2013.

S modernizací původních kasáren se začalo už v roce 2003. Objemová zastavovací studie i v tomto případě říká, které objekty zůstanou zachovány a jen se opraví, které budou muset být zbourány a co je třeba postavit. Kromě pracovní-pobytové části, které budou dominovat zejména obří sklady, myčka, lakovna a konzervační linka, je v tomto případě myšleno na lidi. Bude zde opravena ubytovna, vyrostou nová sportoviště, tělocvična s rehabilitačním centrem a kulturní zázemí.

Pilně se buduje i u „běžných“ útvarů. Příkladem mohou být Dragounská kasárna v Klatovech, ve kterých sídlí 142. prapor oprav. Postupně se zde rekonstruují sklady, budovy „mužstva“, dílny, vojenský klub i budova štábu. Vojáci i občanskí zaměstnanci se i zde postupně stěhují do prostředí, které odpovídá současným trendům.

Jan ZEMAN
Foto: Jiří HOKŮV



Účastníci kurzů
v Marshallově centru
studují ve špičkových
podmínkách

Pro mnohé je to jiný svět



Kurzy v Evropském centru bezpečnostních studií George C. Marshalla v německém Garmish-Partenkirchenu prošla od roku 1993 také stovka českých studentů. Kromě vojáků a civilních zaměstnanců resortu obrany sem přijíždějí i pracovníci z různých ministerstev a součástí státní správy. Během roku se zde koná celá řada kurzů zaměřujících se zejména na bezpečnostní problematiku a mezinárodní spolupráci, kterých se účastní studenti z padesáti zemí světa. Po celou dobu studia zde naleznou vše potřebné a mnohé zdejší výhody mohou využívat i po návratu do svých zemí.

Na první pohled se jedná o vojenskou základnu moderního typu, která obsahuje vše, co k tomu patří. Jsou zde restaurace, pizzerie, bary, ale také obchody s potravinami, oblečením, sportovním zbožím či elektronikou.

Nechybí zde pochopitelně ani banka či pošta a velké množství sportovišť. Kromě toho je zde řada prvků, které mnohé z návštěvníků překvapí. První, s čím se setkáte, je všudypřítomná přesnost a řád, jež vás budou provázet po celou dobu studia.

Každý nový student po svém příjezdu obdrží seznam záležitostí, které musí vyřešit – od ubytování až po přístupové heslo do intranetové a internetové sítě. Dostane potřebné kontakty na odpovědné pracovníky a čas, kdy ho budou očekávat ve své kanceláři. Vše je dobře zplánované a účastníci kurzů se shodují v tom, že se po dobu studia nikde neseťkali s chaosem nebo s dlouhým čekáním.

Jedno z prvních míst, které navštívíte, je historická budova ukrývající v sobě moderní hotel. Dva pracovníci recepce vám ochotně pomohou vyřešit nejen agendu spojenou s ubytováním, ale informují vás také o zajímavostech a pamětihodnostech zdejšího kraje. Na recepci je k dispozici také mnoho prospektů přibližujících možnosti vyhledávaného turistického a sportovního střediska a jeho okolí. Součástí nabídky jsou i víkendové zájezdy pořádané Marshallovým centrem – třeba do italských Benátek.

Každý ze studentů je ubytován v jednolůžkovém pokoji, ve kterém nechybí ani sociální zařízení. Pokoj je vybaven na naše poměry nadstandardně; velkou televizí s videem, lednicí, ale

třeba i žehlicím prknem a žehličkou. Naprostou samozřejmostí je na každém pokoji počítač s přístupem do internetové a intranetové sítě. Studenti mají navíc možnost půjčit si záznam jakékoliv z přednášek a tu si potom na pokoji v klidu pouštět na videu.

Dalším překvapením jsou moderně zařízení učebny telekomunikační technikou a elektronikou. Vše je ale naprosto účelné. Mikrofony před studenty jsou nezbytné, neboť se přednášky a diskuze překládají do angličtiny a ruštiny. Lektor má k dispozici počítač, ve kterém jsou uloženy informace k probíranému tématu, včetně záznamu přednášek, a vše může kdykoliv promítnout na dvě velkoplošné obrazovky, které má za svými zády.

Za zmínku stojí také zdejší knihovna s 50 tisíci knihami a 300 periodiky o bezpečnostní problematice v několika světových jazycích. Tím nejcennějším je patrně přístup na internetové stránky, zaměřené na monitorování tisku 60 zemí světa. Heslo na tento server zůstává účastníkům kurzů i po odjezdu z Garmish-Partenkirchenu a mnozí z nich tyto informace dodnes využívají.

Text a foto: Jan ZEMAN



Ve dnech 7. až 8. října 2005 navštívili 7. kontingent AČR v Kosovu ministr obrany ČR Karel Kühnl a náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Pavel Štefka. V průběhu těchto dvou dnů měli oba hosté možnost postupně navštívit všechny základny, na nichž jsou dislokovány jednotky českého kontingentu KFOR.

Po přivítání velitelem mnohonárodní brigády Střed plk. Alešem Vodehnalem na letišti v Prištině a návštěvě velitelství brigády na základně Camp Ville se hosté seznámili se situací v prostoru odpovědnosti. Poté se přesunuli na velitelství KFOR v Prištině. Zde proběhlo oficiální setkání s velitelem KFOR generálporučíkem Giuseppem Vallotem. „S tím, co jsem měl možnost vidět, jsem spokojen. Nad způsobem plnění úkolů našeho kontingentu zde v Kosovu pociťuji hrdost,“ řekl Karel Kühnl. „Od velitele KFOR jsem slyšel slova chvály na adresu našich vojáků. Doufám, že i v dalším období bude náš kontingent reprezentovat Českou republiku a její armádu jen tím nejlepším způsobem.“

Významným momentem prvního dne návštěvy se v odpoledních hodinách stalo slavnostní předání medailí za službu v zahraničí.

Chrudimáci zárukou kvality

Ministr obrany Karel Kühnl předal toto ocenění za významný podíl při přípravě k vyslání 7. kontingentu AČR do mise KFOR i velvyslanci České republiky v Srbsku a Černé Hoře Ivanu Jestřábovi a dvěma představitelům velitelství KFOR. Konkrétně se jednalo o příslušníka americké armády podplukovníka Baara Rabsona a majora německého Bundeswehru Frantze Utzeratha.

Za všechny odměněné promluvil velvyslanec Ivan Jestřáb: „Nesmírně si vážíme ocenění, kterého se nám dnes z rukou ministra obrany dostalo. Jsem přesvědčen o tom, že tento den se stane jedním z těch, na které se nezapomíná. Děkuji vám, pane ministře.“

Program druhého dne pobytu ministra obrany a náčelníka Generálního štábu v Kosovu byl vyplněn zejména návštěvami českých základů. „Jsem vždy o něco klidnější, když vím, že úkoly v misi plní příslušníci 43. výsadkového mechanizovaného praporu z Chrudimi, jste pro mě zárukou kvalitní práce a přeji vám, abyste i nadále dokazovali, že patříte k nejlepším

Ministr obrany Karel Kühnl předával v Kosovu medaile za službu v zahraničí

jednotkám naší armády,“ řekl k nastoupeným vojákům na základně Gazala Line generálporučík Pavel Štefka.

Karel Kühnl a Pavel Štefka pak po následném přesunu poobědvali na nejmenší české základně Grbeš, kde je umístěn spojovací uzel. Ta je svojí nadmořskou výškou 1225 metrů zároveň nejvýše položenou základnou českého kontingentu KFOR v Kosovu.

Na závěr oba hosté i se svým doprovodem navštívili památník bitvy na Kosovském poli, který představuje pro obyvatele srbské národnosti významné historické místo. Tento památník je pod ochranou vojáků právě z mnohonárodní brigády

Střed. Od roku 1999, kdy operace NATO ukončila etnické čistky vedené srbskou armádou, je provincie pod mezinárodní správou. S blížícím se jednáním o budoucnosti Kosova roste v oblasti napětí. V této souvislosti ministr obrany prohlásil, že zvýšení bezpečnosti v Kosovu si zřejmě vyžádá posílení zahraničních jednotek o 500 až 1000 mužů. Česká armáda je podle Karla Kühnla schopna poslat do provincie dalších dvacet až padesát vojáků.

Text a foto: kpt. Pavel LÖFFLER



Musíme přesvědčit partnery

Vyškovskou radnici přepadla skupina teroristů. Jako rukojmí v ní drží starostu a několik dalších osob. Vojská zásahové jednotky se ve výcvikovém zařízení Koloseum, které představuje kabinu vrtulníku Mi-17, dostávají nad domek na okraji výcvikového prostoru Březina. Ten v tomto případě simuluje radnici. Zatímco vojáci vysazení z vrtulníku upoutávají střelbou na sebe pozornost teroristů, druhý tým slaňuje z trenažéru přímo na střechu radnice. Zneškodnění teroristů trvá jen okamžik. Pak již oba týmy ustupují i s osvobozenými rukojmími směrem ke kabině vrtulníku. Ta s nimi na rameni jeřábu „odlétá“ do bezpečí.



Ministr obrany Karel Kühnl navštívil Centrum simulačních a trenažérových technologií ve Vyškově



roce) a dělostřelecký takticko-střelecký trenažér pro předstunuté dělostřelecké pozorovatele. Zaujala ho informace, že do střediska bylo od jeho založení v roce 1998 investováno 5 milionů dolarů z rozpočtu AČR a dalších 12,5 milionu dolarů z americké pomoci naší armády. „Zhruba 400 milionů korun je ve srovnání s tím, co by nás stál výcvik na skutečné technice, mnohonásobně nižší částka,“ zdůraznil Karel Kühnl. „Další rozvoj simulační a trenažérové techniky samozřejmě budu podporovat, to ale nemusím ani říkat. Tento trend prosazuje celé velení armády. Jsem příznivec moderních výcvikových technologií. Myslím si, že současná armáda bez nich nemůže existovat.“

Principem akviziční strategie resortu prý je, aby jakýkoliv nový projekt zahrnoval dodávku trenažéru či simulátoru. Je naprosto vyloučeno, abychom nakupovali novou techniku bez takového zařízení.

Do budoucna se tedy předpokládá, že vyškovské středisko dostane i výcvikové trenažéry na obrněné transportéry a další techniku, kterou bude resort pořizovat.

Ministr obrany dále upozornil, že žádnou další tak velkou posádku, jako je ta vyškovská, v naší armádě nemáme. Působí v ní totiž šestnáct set vojáků a téměř stejné množství zde pravidelně cvičí. „Máme zde soustředěnou základní

výcvikovou kapacitu, a tak to také zůstane,“ dodal.

Na závěr své návštěvy se ministr obrany vyjádřil i na téma budoucnosti chemického střediska Centre of Excellence, které vzniklo v loňském roce právě ve Vyškově. To by se v budoucnu nemělo zabývat pouze výcvikem, ale i doktrinálním procesem. Jeho výstupy přitom mají sloužit celému NATO. „Bude se jednat o komplexní zaměření proti zbráním hromadného ničení. O tomto projektu stále ještě jednáme s aliančním velením. Musíme partnery přesvědčit, že jsme takové centrum schopni provozovat. Věřím, že se nám to povede,“ řekl Karel Kühnl. Zařízení, které by mělo vytvářet nejen doktríny systematiky proti zbráním hromadného ničení, ale i technicky, štábně a velitelsky připravovat odborníky pro tuto oblast, má začít fungovat do roku 2007. „Vybudování střediska bude samozřejmě něco stát, v každém případě se to ale Armádě České republiky vyplatí. Takových center bude v celé Alianci pouze pět. Bude-li jedno v České republice, znamená to nejen zvýšenou prestiž naší armády, ale i větší zájem investorů o Českou republiku. O provozování podobných středisek je v NATO velký zájem,“ uvedl ministr obrany.

Text a foto: Vladimír MAREK

ELEKTRON 2005: obnovené spojovací cvičení

O významu spojovacího vojska v dnešní době, kdy informace a jejich přenos hrají v činnosti armád jednu z nejdůležitějších rolí, asi nikdo nepochybuje. Nicméně o jeho příslušnících se v tisku příliš často nedočtete. Je to dáno mimo jiné i tím, že v posledních letech prošla tato část naší armády zásadní transformací, a to jak personální, tak organizační. Kvůli tomu však nezbývalo mnoho prostoru pro samotný výcvik, který probíhal maximálně jen do úrovně jednotlivých jednotek. V letošním roce se však čeští spojáci opět vrátili k tradici specializovaných spojovacích cvičení. Tradiční byl i název toho letošního – ELEKTRON 2005.

Tak jako každé cvičení, i ELEKTRON 2005 vycházel ze scénáře, ke kterému by za určitých okolností mohlo skutečně dojít. Dne 10. října 2005 ve 21.15 fiktivně explodují nadzemní nádrže podniku chemické výroby, které obsahují 1,5 tuny organofosfátové látky. Následně dochází k rozptýlu látky do ovzduší. Není vyloučen ani další únik chemikálií. Na místo ihned vyráží jednotky integrovaného záchranného systému. V 02.00 je o pomoc požádána i armáda, konkré-

ně 156. záchranný prapor. Do řízení záchranných operací se zapojuje Společné operační centrum MO, které rozhoduje o vyčlenění dalších jednotek a o rozvinutí mobilního místa velení SOC MO, mobilního místa velení úkolového uskupení a velitelského stanoviště záchranného praporu. V tuto chvíli nastává čas pro jednotky spojovacího vojska, které musejí vybudovat a zabezpečit spojení mezi všemi těmito místy a také zajistit jejich propojení se stacionární vojenskou spojovací soustavou.

Propojení stacionárních sítí s mobilními prostředky bylo jedním z nejdůležitějších cílů celého cvičení. Jednotlivá stanoviště byla vybudována v Praze a ve výcvikových prostorech Libavá a Boletice. Mezi nimi pak byly zřízeny všechny druhy spojení, od hlasového, přes obrazové až po datové přenosy. Do cvičení se zapojilo více než sto příslušníků z několika složek armády. Konkrétně šlo o sekci KIS MO, Velitelství společných sil, Velitelství sil podpory a výcviku, 4. brigádu rychlého nasazení, 101. spojovací prapor, 156. záchranný prapor, 151. ženijní prapor a 34. základnu KIS.

„Naším úkolem bylo zajistit, aby řídicí složky měly možnost spojit se s kterýmkoliv jednotlivým vozidlem, které by bylo nasazeno do záchranné operace,“ říká brigádní generál Jiří Baloun, ředitel sekce komunikačních a informačních systémů MO-náčelník spojovacího vojska AČR. Podle jeho slov se tento úkol podařilo splnit úspěšně. „Na cvičení ELEKTRON 2005 jsme mimo jiné zkoušeli například i přenos utajovaných dat či vyvedení některých systémů do terénu. Například štábní informační systém

pracoval i v polních podmínkách téměř stejně rychle jako v kterékoli kanceláři,“ dodává generál Baloun.

Během cvičení se podařilo mezi jednotlivými stanovišti navázat i přenos obrazu, byť s určitými problémy. Je nutné však připomenout, že šlo o testovací úkol. Jeho doladění je však do značné míry také otázkou modernizace spojovacích prostředků a pořízení nových technologií.

Jak již bylo zmíněno, až do této chvíle cvičili spojáci jen v rámci svých jednotek. Cvičení ELEKTRON tak sehrálo svůj význam i při jejich stmelování. Podle generála Jiřího Balouna však personální situace u spojovacího vojska není úplně ideální. „Máme určité problémy s obsazováním zejména specializovaných míst. S přechodem na digitální technologie a se zvyšující se složitostí jednotlivých spojovacích prostředků rostou totiž nároky i na jejich obsluhu. Spojářem či informatikem se zkrátka nemůže stát každý. Proto ve spolupráci s personalisty hledáme zejména mladé absolventy středních škol zaměřených na elektrotechniku, počítače nebo telekomunikaci, aby je bylo možné snáze přeškolit na novou vojenskou techniku,“ doplňuje generál Baloun. I když nábor takovýchto lidí není zrovna jednoduchý, situace se prý zlepšuje, a tak i spojovací vojsko dosáhne v příštím roce stanovené úrovně takzvaných počátečních operačních schopností.

Text a foto: Tomáš SOUŠEK



Nejsledovanější novela

(4)

„Po téměř šesti letech účinnosti zákona o vojácích z povolání je namístě konstatování, že stávající systém zabezpečení vojáků po zániku jejich služebního poměru se jako jeden z hlavních pilířů sociálního zabezpečení vojáků plně osvědčil. Tak, jak je nastaven, vyhovuje i potřebám profesionální armády. Nebylo proto potřeba přijímat zásadní změny. Podstatnou navrhanou změnou je pouze prodloužení rozhodného období, z něhož se bude počítat plat pro účely výsluhových náležitostí,“ říká ředitel odboru sociální a platové politiky sekce personální MO Ing. Petr Vančura.

S ohledem na skutečnost, že i do výše výsluhových náležitostí by se měl promítnout průběh služby a výše platu za delší období, bude se průměrný plat pro výsluhové náležitosti počítat za období 10 let před zánikem služebního poměru. Přejít na tento systém bude postupný se zahájením od účinnosti novely. Aby prodloužení rozhodného období z důvodu inflačních vlivů neznamenalo nižší výsluhy, budou se dosažené platy násobit koeficientem nárůstu všeobecného měřovacího základu stanoveného pro výpočet důchodu z důchodového pojištění.

„Stanovení výše výsluhových náležitostí bude tedy objektivnější a nebude záviset na nahodilých platových vlivech,“ vysvětluje Petr Vančura.

Další změny pouze upravují některá ustanovení zákona, aby lépe vyhovovala současné i budoucí praxi, a reagují jak na potřeby vyplývající ze zkušeností získaných při aplikaci platného zákona, tak také na interpretační potřeby. Upravuje se například postup při řešení sporů o správnosti údajů, podle kterých se rozhoduje o výsluhových náležitostech, tedy o výši platu a době služby. Za správnost podkladů odpovídají příslušné služební orgány, jednoznačně se

proto vymezuje, že tyto podklady podléhají řízení ve věcech služebního poměru podle zákona o vojácích z povolání, nikoliv řízení o výsluhových náležitostech. Vojenský úřad sociálního zabezpečení jako orgán sociálního zabezpečení rozhodující o výsluhových náležitostech musí při řízení o nich vycházet z rozhodnutí služebních orgánů vydaných v jiném řízení. Navrhanou úpravou se reaguje na množící se situace, kdy žadatelé o dávky nebo jejich poživatelé požadují zejména v odvolacím řízení po orgánech sociálního zabezpečení změny v personálních a finančních dokladech, namísto toho, aby se právní cestou domáhali nápravy u odpovědných služebních orgánů. Nově se nebude do doby trvání služebního poměru rozhodné pro účely výsluhových náležitostí počítat doba, kdy voják neomluveně nekonal službu.

Navrhaná novela respektuje a nepochybně, že finanční nároky související se skončením služebního poměru vojáků z povolání mají výrazný motivační charakter, kterým se zabezpečují příslušníkům ozbrojených sil sociální jistoty vzhledem k psychické a fyzické náročnosti vojenské služby, potenciálnímu ohrožení života v přípravě na bojovou činnost, vlastní bojové činnosti, vykonávání služby v různých místech podle potřeb armády bez ohledu na rodinný život a také kompenzují omezení některých hospodářských a politických práv. V návaznosti na ukončení základní služby je žádoucí, aby stát kromě výše uvedených kompenzačních důvodů ocenil občany za výkon povolání spočívající ve službě pro stát s nasazením života při zajišťování jeho suverenity a bezpečnosti, pomoci při krizových situacích, zejména živelních pohromách, jakož i při ochraně míru ve světě v souladu s mezinárodními závazky.

Petr Vančura upozorňuje, že při postupném sjednocování důchodového zabezpečení vojáků s ostatními občany v posledních desetiletích došlo v této oblasti k postupnému omezení nároků vojáků z povolání. Bylo je tedy nutné řešit mimo obecný systém zabezpečení institutem dávek ze služebního poměru, neboť obecný systém důchodového zabezpečení (pojištění) není s ohledem na svůj účel a rozsah schopen komplexně zabezpečení vojáků řešit. Tato problematika je aktuální zejména v současné době, kdy systém důchodového pojištění je jednotný pro všechny občany a kromě zachované snížené

Podstatnou navrhanou změnou pro výpočet výsluhových náležitosti je prodloužení rozhodného období pro zjišťování průměrného platu

věkové hranice pro nárok na starobní důchod, konal-li voják službu 15 a více roků v kategoriích funkcí k 31. 12. 1992, neexistují v tomto systému rozdíly.

Potřeby profesionální služby v ozbrojených silách si vyžadují zvláštní doplňkový systém sociálního zabezpečení. Nároky související se skončením služebního poměru jsou konstituovány tak, aby byly jedním z rozhodujících motivačních, stimulačních a garančních jistot vojáků z povolání, které budou napomáhat i personálnímu zabezpečení a průběhu vojenské služby.

„Zákonem č. 221/1999 Sb. se vytvořil velmi kvalitní speciální systém sociálního zabezpečení vojáků. Prioritním cílem Ministerstva obrany je udržet, respektive zlepšovat jeho vysokou úroveň. Proto je důležité i to, aby si všichni vojáci-profesionálové byli vědomi této lze říci nadstandardní péče státu a vzorným přístupem k náročné a složité službě vytvářeli obraz kvalitní profesionální armády ve společnosti,“ říká na závěr Petr Vančura.

Pavel LANG

Ilustrační foto: Jiří HOKŮV



Hodně dotazů, jedna odpověď

Od chvíle, kdy se návrh zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, dostal do rozhodující fáze svého schvalování, s dotazy čtenářů jakoby se roztrhl pytel. Desítky dopisů, respektive telefonátů a e-mailů svědčí o tom, že nová „dvěstědvacetjednička“ skutečně hýbe armádou. A jelikož jde o otázky v podstatě totožné, protentokrát vybíráme názor kapitána Leoše Němce.



Po přečtení článku „Nejsledovanější novela“ v resortním časopise A report č. 18/2005 jsem nabyl přesvědčení, že připravovaná novela zákona č. 221/1999 Sb. byla zpracována z důvodu časové nerealnosti projednání zcela nového zákona o vojácích z povolání, který by řešil tuto problematiku. Termín platnosti nového zákona, respektive právě projednávané novely byl původně zamýšlen na 1. leden 2006. Již nyní se ovšem projednávání i této novely dostalo do takového časového rámce, že se tento termín zdá nespílitelným. Zřejmě z tohoto důvodu se všude (včetně sdělovacích prostředků, stránek www.army.cz a podobně) začalo mluvit o platnosti novely zákona od 1. ledna 2007. Moje otázka tedy zní – pokud je termín 1. leden 2006 z hlediska legislativního projednání novely zákona nerealný, proč se platnost novely zákona nesměruje například k pololetí roku 2006, tj. k 1. červenci 2006, jak tomu bylo u jiné novely výše uvedeného zákona? Nebo je snad dalšího půlroku málo pro projednání předložené

vládní novely zákona Poslaneckou sněmovnou, Senátem, dále podpisem prezidenta republiky a uveřejnění ve Sbírce zákonů? Viděli jsme všichni, že tento postup se dá v určitých případech (samozřejmě nekonfliktních a dále je nemá smysl rozebírat) stihnout dokonce v relaci hodin.

Na mě osobně to dělá dojem, že jediným důvodem je opět ušetření finančních prostředků za přídavek na bydlení pro vojáky, kteří na něj v současné době nemají nárok. A je zcela jedno, zda tito vojáci bydlí ve služebních bytech s nájemní smlouvou na dobu neurčitou nebo, jako v mém případě, ve služebním bytě s nájemní smlouvou na dobu určitou. Již letos jsem se zamýšlel nad racionálností využívat takové ubytování ze strany armády (nedostávám přídavek na bydlení a navíc z platu platím nájem zpět armádě). Neustále jsme ubezpečováni o řešení této problematiky, ale stále platí jedno – po ukončení nájemní smlouvy zřejmě budu muset uvolnit byt a zabezpečit si ubytování vlastními silami, přičemž jsem na rozdíl od jiných vojáků

A report reaguje na desítky dotazů ohledně novely zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání

nepobíral po několik let přídavek na bydlení, jehož využití nikdo nikdy žádným způsobem nekontroloval. Proto také obvyklý argument, že je přídavek na bydlení koncipován jako finanční pomoc vojákům, aby si mohli zabezpečit ubytování po dobu výkonu služby, mě neuspokojuje. Tyto peníze mohl a může voják využívat dle svých potřeb (mimo hrazení nájmu jde často například o splácení hypotéky, což není zabezpečení ubytování po dobu výkonu služby, koupí automobilu, dalšího spotřebního zboží atd.). Jde tedy o značně rozdílný přístup k jistým skupinám vojáků z povolání, přičemž z něj někteří mohou profitovat a jiným je toto odepráno. A aby se tento stav ještě prohloubil, posune se platnost novely zákona, který jej má narovnat, o další rok proti původnímu záměru?

Kpt. Ing. Leoš NĚMEC

Pro odpověď jsme zašli na sekci personální Ministerstva obrany, konkrétně na odbor sociální a platové politiky: Pokud jde o změnu data nabytí účinnosti navrhované novely zákona o vojácích z povolání, vedly k tomu následující okolnosti – vzhledem k tomu, že se v této novele navrhuje samostatný platový systém pro vojáky z povolání, je nutné, aby nové platové podmínky začaly fungovat od začátku kalendářního roku. Rovněž navrhovaná změna rozhodného období pro výpočet průměrného měsíčního hrubého platu pro účely výsluhových náležitostí si vyžaduje nabytí účinnosti nových podmínek od začátku kalendářního roku.

Dalším důvodem bylo vytvoření dostatečného časového prostoru pro kvalitní zpracování systemizace míst pro vojáky z povolání tak, aby odpovídala nově stanoveným požadavkům. Rovněž bylo přihlédnuto i k časovému hledisku legislativního procesu s ohledem na tzv. legisvakanci, tj. období mezi dnem, kdy se právní předpis stává platným, a dnem, kdy nabývá účinnosti, které slouží k seznámení se s novou právní úpravou a přípravou na její realizaci.

Pavel LANG
Ilustrační foto: Jiří HOKŮV



Ve dnech 11. a 12. října navštívil Českou republiku vrchní velitel spojeneckých sil v Evropě (SACEUR) generál James L. Jones. Důvodem jeho návštěvy byla účast na mezinárodní konferenci „Business and Security – Who will pay the price?“, která se konala 10. – 12. října v Praze v rámci Programu atlantických bezpečnostních studií. Na slavnostním večeru pořádaném pro účastníky konference vystoupil generál Jones s příspěvkem, který se týkal boje proti terorismu a úlohy světového obchodu v něm. Zároveň se zde setkal s ministrem obrany Karlem Kühnlem a prvním zástupcem náčelníka Generálního štábu AČR generálmajorem Jaroslavem Kolkusem.

Mjr. Mgr. Jana RŮŽIČKOVÁ
Foto: Radko JANATA

■ **Obec Hostašovice v Moravskoslezském kraji, v jejímž katastru se nachází muniční sklad Hodslavice, navštívil 6. října ministr obrany Karel Kühnl a přinesl dobrou zprávu: Místní vojenská posádka zůstane v obci zachována. Základna Hodslavice měla být podle původního plánu reformy zrušena. V souvislosti s přechodem české armády na standardy NATO v oblasti skladování munice však ministr rozhodl o jejím zachování. Současně informoval o tom, že posádka Hodslavice bude přejmenována na Hostašovice. Důvodem dosud rozporného názvu je skutečnost, že obec Hostašovice se osamostatnila teprve v roce 1991. Ministr též slíbil, že bude jednat s ministrem financí za účelem toho, aby přítomnost vojáků v obci zvýšila její daňové příjmy. „Armáda České republiky se musí chovat seriózně k posádkovým obcím a pomáhat s realizací jejich oprávněných požadavků. Soudím, že v případě Hodslavic se nám tuto zásadu podařilo naplnit,“ řekl ministr Kühnl.**

pane ministře, rádi bychom Vaším prostřednictvím poděkovali velitelům všech zúčastněných a současně vyslovili naději, že budeme moci na tuto spolupráci navázat i v příštím roce.“

-le-



V pátek 14. října zavítal náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Pavel Štefka na Veterinární základnu v Grabštejně. Jednalo se o historicky první návštěvu nejvyššího vojenského představitele naší armády u tohoto útvaru za uplynulých 52 let jeho existence. Ve starobylých zámeckých objektech přivítal generála Štefku velitel veterinární základny podplukovník Pavel Onodi. V krátkém briefingu ho seznámil s její historií, organizační strukturou a novým systémem výcviku psů odů sluzebních psů, který prošel po skončení vojenské základní služby zásadními změnami. Výsledkem je zefektivnění činnosti a vytvoření prostoru pro výcvik psů určených pro speciální použití. Po prohlídce základny předvedli grabštejnští psovodi se svými čtyřnohými svěřenci generálu Štefkovi ukázkou z běžného i speciálního výcviku – od výcviku poslušnosti, přes vyhledávání osob, zbraní a munice, výcvik obrany až po speciální pachové práce.

Mjr. Mgr. Jana RŮŽIČKOVÁ
Foto: mjr. Ing. Karel VYDRA

■ **Při příležitosti oslav 87. výročí vzniku samostatného československého státu propůjčil prezident republiky Václav Klaus bojové prapory 13. dělostřelecké brigádě, 43. výsadkovému mechanizovanému praporu, 41. mechanizovanému praporu a 15. ženijní záchranné brigádě. Zároveň propůjčil 41. mechanizovanému praporu historický název Generála Josefa Malého a 15. ženijní záchranné brigádě název Generála Karla Husárka.**

-le-

■ **Ministerstvo obrany 6. října oznámilo, že od zahájení projektu ničení přebytečné munice v červnu 2004 se jí do konce letošního září podařilo odstranit přes 17 000 tun, což představuje přes 36 procent nadbytečného střeliva. Na delaboraci, tedy ekologické likvidaci munice, se kromě Poliických strojirena a společnosti Zeveta Ammunition Bojkovice podílí také Explosia Pardubice, pražská STV Group a Vojenský technický ústav výzkumu munice ve Slavičíně. Ukončení kontraktu se předpokládá v roce 2007.**

-le-

■ **V návaznosti na informace zveřejněné představiteli Jihočeského kraje ohledně budoucnosti Vojenského újezdu Boletice Ministerstvo obrany České republiky sdělilo, že s existencí Vojenského újezdu Boletice počítá platná koncepce reformy ozbrojených sil i do budoucna. V roce 1991 došlo ke snížení počtů vojenských újezdů a na nich zřízených vojenských výcvikových prostorů z původního počtu osmi újezdů na současný stav pěti vojenských újezdů. Otázku dalšího snížení počtu vojenských újezdů připadá v úvahu otevřít až v roce 2007, kdy se uzavře jedna z etap reformy ozbrojených sil. V mezičase Ministerstvo obrany počítá s částečným otevřením vojenských újezdů včetně Boletic tzv. měkké turistice, a to zejména v jejich okrajových částech.**

-TSMO-

■ **Ministr obrany Karel Kühnl obdržel koncem září dopis od Doc. MUDr. Bohuslava Svobody, CSc., děkana 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze. V dopise se píše: „Vážený pane ministře, dovolu mi, abychom Vám srdečně poděkovali za pomoc, kterou poskytl příslušníci Armády ČR při úvodním soustředění studentů 1. ročníku 3. LF UK v Praze. V letošním roce jsme ve snaze jednak zpětit toto pravidelné úvodní soustředění, ale také přiblížit budoucím lékařům jiný pohled na způsob poskytování zdravotní péče požádali ředitele ÚVN Praha plk. Štefana Brunclíka o zprostředkování návštěvy vojenských zdravotníků. Výsledkem byla návštěva příslušníků 52. ústředního vojenského zdravotního ústavu a 4. brn za koordinace mjr. Františka Bílka. Kromě prezentace vybavení vojenské hygienické a mikrobiologické laboratoře a polní převazovny proběhla i přednáška o vojenském zdravotním ústavu – vše za velkého zájmu našich studentů. Vážený**

Základní organizace
Českomoravského odborového
svazu civilních zaměstnanců armády
napomáhá lepší informovanosti lidí

Čáslav, to nejsou jen gripeny



Ta spojitost je obrazně řečeno až do nebe volající. Stačí říci Čáslav a drtivě většině z vás přijde na mysl pouze jedno jedině: Gripen. Ale pozor! Při vši úctě k pronajaté supermoderní technice, zdaleka nejde o tamní jediný klenot. Základna taktického letectva jich má povícero. Kvalitní lidský potenciál je jím zcela nepochybně. Přitom nezáleží, zda je ustrojen ve vojenském stejnokroji, v pilotní kombinéze či v pracovním oděvu.

Číslo 230. To je stávající počet občanských zaměstnanců na čáslavské letecké základně. Z nich je bezmála polovina v armádních odborech. „Současná odborářská organizovanost na základně je zhruba padesát procent. Přesněji řečeno, naše ZO ČMOSA má 110 členů a k nim je třeba přičíst ještě 35 důchodců,“ říká předsedkyně základní organizace Českomoravského odborového svazu civilních zaměstnanců armády Olga Durechová.

Není to tak dávno, co byly řady čáslavských armádních odborářů ještě početnější. Organizovanost se pohybovala kolem 80 procent. Těch příčin, proč tomu dnes tak není, je několik. Stačí zmínit dvě hlavní indicie, a to profesionalizaci Armády ČR, jež měla zásadní vliv na snižování počtu občanských zaměstnanců, a počáteční nezáměr nově příchozích. „Já bych k tomu přidala i finanční stránku věci. Mám na mysli placení členských příspěvků. Přestože jsou

dnes platy přece jen o něco vyšší, je pro někoho příspěvek 180 Kč měsíčně jakýmsi zbytečným luxusem,“ dodává předsedkyně ZO ČMOSA.

V posledním období se však členská základna stabilizovala. Podařilo se zastavit úbytek členů, ba co víc, někteří jednotlivci se do ZO ČMOSA přihlásili sami. „Za uplynulý rok nám přibýlo 8 nových členů. Převážně jde o bývalé vojáky z povolání, kteří pokračují jako občanskí zaměstnanci. Přišli, řekli nám, že mají zájem a vyplnili přihlášku. Nijak obšírně to nezdůvodňovali,“ říká O. Durechová.

Zákonitě se nabízí otázka, co je vedlo k tomu, aby do ČMOSA dobrovolně vstoupili? Z několika nahodilých rozhovorů vyplynuly následující důvody. Především jde o podporu v tíživé sociální situaci, do níž se člen ČMOSA může kdykoliv dostat. V reálu se jedná o poskytování jak návratné podpory, tak příspěvků v nezaměstnanosti a bezúročných půjček z Podpůrného fondu

ČMOSA. Dále jsou to poukazy na týdenní rehabilitační pobyty ve zdravotnických zařízeních a v zařízeních VLRZ, sloužící k částečné redukci negativních vlivů pracovního prostředí a pracovních postupů, jakož i příspěvky na rekreační pobyty. Nejednen z odborářů ocenil i bezplatnou právní pomoc. „Snažíme se členy ČMOSA nejrozličnějšími způsoby zvýhodňovat. Aby si v reálu uvědomili, že v nás mají oporu a že za nimi v jakékoliv svízelné situaci budeme stát. Dnes člověk nikdy neví, co může nastat, jaký problém ho postihne. Proto je nutné, aby věděl, že existuje odborářská solidarita. To povědomí, že je nenecháme na holičkách, je přece inspirující,“ vysvětluje předsedkyně odborářů na základně taktického letectva v Čáslavi.

Jak zdůrazňují sami členové výboru ZO ČMOSA, klíčem k úspěchu je dobrá kolektivní smlouva. A právě tu chtějí čáslavští odboráři od základu přepracovat. Ta původní jim přijde až příliš obecná. „Byla uzavřena na tři roky a už dnes se nám jeví jako ne příliš optimální. Spousta zásadních věcí se mezitím změnila. Novou kolektivní smlouvu připravíme tak, aby byla zcela konkrétní a vycházela z aktuální činnosti občanských zaměstnanců. Věříme, že se s velením základny domluvíme,“ říká Olga Durechová.

Spolupráci s velitelem základny plukovníkem Jiřím Vernerem si předsedkyně ZO ČMOSA pochvaluje: „U velitele máme zastání. Kdykoliv jsem se na něho obrátila, snažil se nám vyjít vstříc. Zatím však nešlo o zásadní problémy.“

Pavel LANG
Foto: Jiří HOKŮV

Letecké nehody



nanečisto

Druhá polovina letošního roku probíhá ve znamení poměrně velkého počtu nejrůznějších cvičení zaměřených na krizové situace. Vzhledem k tomu, že armáda hraje při těchto událostech významnou roli, podílejí se její příslušníci prakticky na všech akcích, od těch s protiteroristickým námětem až po simulované ekologické pohromy. Dvě cvičení pak byla věnována další možné události, a to letecké havárii. Zatímco na cvičení TRIOSAR 2005 byla prověřována zejména mezinárodní spolupráce jednotek zapojených do systému letecké pátrací a záchranné služby SAR (Search and Rescue), cvičení AIR ACCIDENT 2005 se zaměřilo na možnost havárie dopravního letadla a záchranu většího počtu osob všemi složkami integrovaného záchranného systému.

TRIOSAR 2005: NAŠI JASNĚ NEJLEPŠÍ

Cvičení TRIOSAR 2005 se uskutečnilo ve dnech 19. – 22. září letošního roku. Jeho pořadatelem byla tentokrát Česká republika, a tak se hlavní činnost odehrávala v oblasti severních Čech. Scénář cvičení navozoval krizovou situaci, při níž došlo hned ke dvěma leteckým haváriím současně. Ta první nastala v okamžiku, kdy dvojice dvoumístných proudových letounů

Gripen nacvičovala v oblasti Děčínska manévrový vzdušný boj. Při něm došlo ke srážce obou strojů a jejich osádky tak byly nuceny provést nouzové opuštění letounů pomocí katapultáže. Prakticky bezprostředně poté byl vyhlášen vzlet vrtulníku W-3A Sokol Letecké pátrací a záchranné služby (SAR) z letiště Plzeň-Líně.

Řízení celé operace se ujalo koordinační středisko RCC (Rescue Coordination Centre) umístěné na pracovišti Řízení letového provozu v Praze. Jakmile svědci potvrzují dopad dvojice padáků, je jejich poloha předávána i osádce záchranného vrtulníku. Zanedlouho však dochází

hlášení i o druhé katapultované dvojici. Proto je o pomoc požádáno německé záchranné centrum, které do oblasti posílá svůj vrtulník UH-1D z letiště Holzdorf. Neuplyne ani půlhodina a středisko SAR dostává hlášení o další havárii. Zhruba ve stejné oblasti došlo ke ztrátě spojení s malým cestovním letounem Cessna 172, který směřoval z polské Poznaň do českého Liberce. V tu chvíli je proto kontaktováno polské středisko, které na pomoc vysílá vrtulník W-3A Sokol. Tím se rozbíhá velká záchranná operace a její úspěšné zvládnutí nyní leží především na osádkách záchranných vrtulníků.

Letošní ročník cvičení TRIOSAR měl oproti těm předchozím poněkud jiné zaměření. Zatímco dříve byla pozornost věnována především práci zdravotnického personálu na místě havárie, letos se hlavní úsilí soustředilo na samotné záchranáře. Cílem bylo procvičení způsobů a postupů při zachraňování leteckých osádek z těžko přístupných míst v terénu. Každá ze tří osádek zachraňovala dvojici pilotů, z nichž jeden vždy visel na padáku zachyceném v korunách stromů, zatímco druhý plaval na vodní hladině. Organizátoři jednotlivá místa vybrali tak, aby všechny osádky měly zhruba stejné podmínky. Nutno podotknout, že záchranné vrtulníky startovaly ze svých mateřských letišť jako při skutečném „ostrém“ vzletu a jejich piloti předem nevěděli, kam přesně poletí. Tím byla

zaručena maximální reálnost cvičení. Shodná situace na místě havárie pak umožnila porovnání postupů zavedených v jednotlivých zemích.

Rozbor cvičení ukázal zcela zřetelně rozdíly v úrovni práce záchranářů z Polska, Německa a České republiky. Je jistě potěšující, že pouze naše osádka provedla celý zásah bez vážnějších nedostatků. I laik měl totiž možnost vidět některé chyby, jichž se dopustili ostatní.

„Například polští záchranáři neměli téměř žádné vybavení pro záchranu z vodní plochy. U nás je postup takový, že se záchranář spustí do vody, vrtulník odlétne, a on tak má dostatek prostoru zjistit stav katapultovaného pilota a připravit jej na transport. Teprve pak se vrtulník vrací a oba dva vyzvedává,“ říká praporčík Tomáš Miřejovský z Velitelství společných sil.

Polští záchranáři se však kvůli chybějící výbavě neodvážili do vody seskočit, a tak se snažili pilota zachytit ze vzduchu. Když se to však nepodařilo, použili svůj vrtulník tak, že proudem vzduchu hnaného od rotoru doslova dotlačili pilota až k břehu a teprve tam si jej vyzvedl záchranář. Německá osádka oproti tomu nad pilotem ve vodě jen létala tak dlouho, až si sám chytil lano a sám se k němu připevnil. Podle slov našich záchranářů však jde o krajně nezodpovědný postup, neboť nelze spoléhat na to, že pilot v nouzi, který může být i vážně zraněn, provede toto připoutání správně a bezpečně.

Obdobné chyby se vyskytly i při záchraně pilota zachyceného na stromě. Zatímco naše osádka provedla celou akci s maximální bezpečností, německá si situaci usnadnila tím, že po zjištění, že pilot není vážně zraněn, na zemi nechala jen lékaře a telefonicky požádala o pomoc pozemní složky integrovaného záchranného systému. Polští záchranáři však také chybovali, když si pilota dostatečně nezajistili a ten jim tak po odříznutí z padáku doslova vyklouzl z rukou. Nejít o cvičení, došlo by tak k vážnému ohrožení života zachraňovaného. Vzhledem ke všem těmto zjištěným nedostatkům lze tvrdit, že cvičení TRIOSAR 2005 mělo skutečně velký význam.

AIR ACCIDENT: MÍT REÁLNÝ PLÁN

Kábul, 3. únor, Boeing 737 (104 obětí); Malabo, 16. červenec, An-32 (55 obětí); Palermo, 6. srpen, ATR-72 (16 obětí); Grammatikos, 14. srpen, Boeing 737 (121 obětí); La Cucharita, 16. srpen, MD-80 (160 obětí); Pucallpa, 23. srpen, Boeing 737 (41 obětí); Medan, 5. září, Boeing 737 (117 obětí). To je výčet některých letošních leteckých neštěstí. Není tedy divu, že se na podobnou nehodu připravují i orgány a jednotky našeho integrovaného záchranného systému. Ve středu 5. října se za účasti policejního prezidenta Vladislava Husáka, hejtmana Plzeňského kraje Petra Zimmermanna a dalších hostů konalo cvičení AIR ACCIDENT 2005.

K simulované letecké nehodě velkého dopravního letounu došlo mezi obcemi Skočice a Trokavec na Rokycansku. Pilot nejprve ohlásil řídicí věži, že má technické problémy – cosi mu hoří v kabině. Dostal pokyn, aby přistál v Ruzyni. Šest minut poté zavolal na tísňovou linku 112 svědek, který viděl nízko letící dopravní letadlo a pak výbuch ve směru jeho letu na okraji Vojenského výcvikového prostoru Jince. Záchranná akce, do níž jsou přizvány i armádní složky IZS, se rozjíždí...

Dvě minuty po oznámení neštěstí je aktivován vojenský vrtulník Letecké pátrací a záchranné služby (SAR) z Plzně-Líní. Jeho osádka, již velí kpt. Milan Vydra, přilétá nad místo nehody. Trosky letounu jsou roztroušené na značné ploše a stejně tak mohou být rozptýlené i osoby, ať už pasažéři či lidé, kteří se k pádu letadla nachomýtli náhodně. Z výšky si lze o situaci udělat mnohem ucelenější představu než ze země.

Jako první k místu nehody přijíždějí dobrovolní hasiči z blízkého okolí. Několik okamžiků po nich se objevují zdravotníci, policisté

a příslušníci profesionálního Hasičského záchranného sboru z Rokycan.

Hasiči a část zdravotníků dopravují nalezene pacienty do shromaždiště zraněných, kde je lékař třídí podle priority k odvozu do nemocnice. Zraněných je několik desítek, a tak velitel zásahu kromě sanit povolává i vrtulníky Letecké záchranné služby Policie ČR z Prahy a Armády ČR z Líní. Po vysvození jedné osoby z koruny stromu a druhé ze sloupu elektrického vedení se k nim přidává i posádka SAR.

Událost se ale komplikuje. Část leteckého benzínu vytekla do potoka a kontaminovala místní vodní zdroj. Hasiči instalují normou stěnu a na pomoc si zvou příslušníky ze 154. záchranného praporu z Rakovníka. Ti svou roli po více než dvouhodinové jízdě zvládají bleskurychle. Osmičlenný odřad pod velením kpt. Pavla Zimy položil na potoce normou stěnu a na přítoku do rybníka, přes který se záchranáři dostali ve člunu, sorbčního „hada“, což je jakýsi rukáv naplněný materiálem, jenž absorbuje ropné látky. V případě rakovnických vojáků šlo především o ověření rychlosti, s jakou jsou schopni se dostat z mateřské posádky na vzdálenější místo v regionu jejich působnosti. Zvládli to o něco rychleji než plánovanou šedesátkou v hodině. Kdyby však vezli těžkou techniku na valnicích, muselo by se počítat s pouhými 25 km/hod.

„Jde nám především o prověření plánů, které jsou pro takové události sepsány,“ řekl novinářům a hostům cvičení ředitel pořadatelského Hasičského záchranného sboru Plzeňského kraje pplk. Jaroslav Salivar. „Chceme spolupráci složek integrovaného záchranného systému a jednotlivých úřadů státní správy a samosprávy otestovat v praxi a zjistit, zda by se některé vazby nedaly vymyslet funkčněji, zda se typové plány blíží reálnému řešení situace.“

A o to vlastně při každém cvičení jde!

**Připravili: Tomáš SOUŠEK
a Jaroslav PAJER
Foto: Jiří HOKŮV**



Euroasijské setkání



Turecké firmy domácího prostředí patřičně využily. Na snímku je expozice společnosti Otokar.

Tak lze označit výstavu vojenské techniky IDEF 2005 (International Defence Industry Fair), která se v posledním zářijovém týdnu uskutečnila v hlavním městě Turecka v Ankaře.

Vždy v lichý rok konaný veletrh IDEF se uskutečnil posedmé (letos poprvé na ankarském hipodromu) a oproti předcházející akci se mohl pochlubit výrazným nárůstem vystavovatelů i počtem zúčastněných zemí. Jestliže v roce 2003 to bylo 295 firem z 30 zemí, letos se počet vystavovatelů podle údajů organizátorů zvýšil o plných 35 %. Z celkem 430 firem ze 49 zemí celého světa bylo sice na 132 společností domácích, avšak i přesto vyjádření pořadatelů o zařazení IDEF mezi 10 nejvýznamnějších světových výstav nepostrádá reálný základ. Snad kromě nedostatku stravovacích kapacit na výstavišti lze pořadatelům sotva co vytknout. Proto je možná škoda, že se zde neobjevila ani jedna naše firma. Nebyť návštěvy oficiální delegace MO vedené ředitelem odboru řízení

vyzbrojování SV MO Františkem Josefíkem a menšího stánku, který z hlediska exponátů, informačních materiálů i personálně zabezpečila Agentura vojenských informací a služeb ve spolupráci s přidělenecem obrany v Turecku plk. Vojtěchem Illésem, tak by zde Česká republika nebyla vůbec zastoupena.

V této souvislosti je třeba si uvědomit, že Turecko s více než půlmilionovou armádou představuje ohromný potenciální trh. Turecké ozbrojené síly realizují, připravují nebo plánují desítky modernizačních programů (vrátíme se k nim v příštím vydání A reportu). Existuje ještě možná další důvod, proč se více zajímat o trh v 16. nejlidnatější zemi světa. Prakticky na každém kroku je možné se setkat s duchem zakladatele moderního tureckého státu Kemalem Atatürkem a jeho působením v období mezi oběma světovými válkami. A právě v té době patřily tehdejší československé firmy k významným dodavatelům výzbroje. Turecké ozbrojené síly například obdržely na 300 děl z plzeňské Škodovky, více než 500 pásových dělostřeleckých tahačů z ČKD Praha či téměř 10 000 kulometů ze Zbrojovky Brno. A když jsme se dostali do historie, tak ještě jedna krátká zmínka. Není to příliš známé, ale Turecko se aktivně účastnilo korejské války a v letech 1950 až 1953 se zde pod velením OSN postupně vystřídalo na 15 000 jeho vojáků.

TURECKÝ OBRANNÝ PRŮMYSL NASTUJUJE

Turecké ozbrojené síly dnes používají hlavní výzbroj převážně zahraničního původu. Pozemní vojsko má německé tanky LEOPARD 1, americké M-60 a M-48A5T, vrtulníky AH-1P/W COBRA nebo S-70 BLACKHAWK. Letectvo využívá americké taktické letouny F-16C/D a F-4E PHANTOM II, námořnictvo se soustřeďuje na německé výrobky, ať již se jedná o raketonosné fregaty třídy MEKO 200T, ponorky třídy 209 nebo moderní minolovky či rychlé raketonosné čluny.

Významnější průlom do hegemonie zahraničních typů v hlavních oblastech výzbroje dnes představuje především kategorie obměných vozidel. Jedná se o více než 2200 pásových obměných vozidel pěchoty řady IFV ve čtyřech hlavních verzích od místní firmy FNSS. A právě v této oblasti je turecký průmysl velmi aktivní a na výstavě se objevilo několik zajímavých typů. V prvé řadě lze jmenovat novou rodinu kolových obměných vozidel PARS (leopard v turečtině). Vozidla, která vyvíjí již zmíněná společnost FNSS, vycházejí z konstrukce americké firmy GPV. První veřejnou prezentaci si PARS odbyl na výstavě IDEX na jaře letošního roku ve Spojených arabských emirátech. Vedle této verze ale firma FNSS v Ankaře poprvé předvedla i provedení 6 x 6 a 4 x 4. Rodina těchto vozidel včetně připravované největší verze 10 x 10 se vyznačuje umístěním pohonné jednotky až za dvoumístnou kabinou v přídi i několika dalšími zvláštnostmi, a my se k nim v budoucnu vrátíme samostatným článkem.

Konkurenční turecký výrobce Otokar vystavil osmikolové obměné vozidlo nazvané YAVUZ. Již

při letmém pohledu se jeho tvary zdály být povědomé. A skutečně – jedná se o typ TERREX, který vyvinula singapurská firma STK ve spolupráci s irskou společností Timoney. S tímto typem bude Otokar konkurovat vozidlu PARS i několika dalším zahraničním výrobcům při snaze nabídnout turecké armádě nové kolové obměné vozidlo. Firma Otokar však vystavila i novinku z „vlastní dílny“ – nazvanou Armored Internal Security Vehicle 4 x 4. Toto především pro export vyvinuté vozidlo je určeno pro nasazení v městských oblastech, i když se samozřejmě může pohybovat i v terénu. Vysoká korba umožňuje převážet až 13 osob, které díky přídavné energetické jednotce pohánějící klimatizaci, ledničku či vařiče budou mít vysoký stupeň pohodlí i při dlouhodobém nasazení. Před a boky vozidla mají rovněž úchyty pro přídavné pancéřování.

Turecký obranný průmysl je aktivní i v kategorii velkorážové dělostřelecké techniky. Na výstavě byla předvedena jak nová turecká samohybná 155mm kanonová houfnice FIRTINA s hlavní dlouhou 52 ráží, tak i odvozený tažený typ PANTHER. Samohybný typ FIRTINA má celkovou hmotnost 47 t, je 12 m dlouhý, disponuje automatizovaným nabíjecím systémem, s klasickým tříštivo-trhavým granátem M107 má dostřel 18 km, který však vzroste až na více než 40 km při použití nově tvarované munice s dnovou dutinou typu ERFB/BB. Stejně parametry dostřelu platí i pro tažený typ PANTHER, který je opatřený pomocnou pohonnou jednotkou pro přesun na krátké vzdálenosti. Sériová výroba obou typů již byla zahájena a turecká armáda již přibližně několik desítek kusů obdržela. Ve výzbroji postupně nahradí zastaralé samohybné houfnice M44 a M52, respektive tažené M114.



Nová turecká 155mm samohybná kanonová houfnice FIRTINA má hlaveň dlouhou 52 ráží. Při použití nových typů munice má dostřel více než 40 km.



Výstavu si ještě v poslední den jejího konání znovu prošel turecký ministr národní obrany Vecdi Gönül. Z více národních stánků se rozhodl pro prohlídku expozice českého Ministerstva obrany.



Tažená kanonová houfnice PANTHER se díky pomocné pohonné jednotce může sama přemísťovat na kratší vzdálenosti a stejně jako samohybný typ FIRTINA má maximální dostřel více než 40 km.

VÝVOZ OPAČNÝM SMĚREM?

Až do počátku 70. let bylo Turecko prakticky bez vlastního vojenského průmyslu. Dnes je situace podstatně jiná. Podle podsekretáře pro obranný průmysl z tureckého ministerstva obrany Murada Bayara dosáhne toto odvětví zdejšího průmyslu v letošním roce obrátu okolo 2 miliard dolarů. Turecké firmy vyrábějí nejen obměná vozidla, dělostřelecké komplety či montují letouny a vrtul-



Stabilizovanou otočnou senzorovou věžičku STABIL rovněž vyvinul turecký průmysl.



Americká firma MatTracks vyrábí přídatné pásové odpružené podvozky, které lze instalovat na řadu terénních a užitkových vozidel s náhonem na všechna kola. Jedním z nich je i známý Land Rover DEFENDER, který s touto úpravou získá oproti běžnému „kolovému“ provedení výrazně lepší průchodivost těžkým terémem, o sněhu nebo málo únosném podloží ani nemluvě.



Vedle bezpilotních letounů a vrtulníků se dálkově ovládané prostředky stále více objevují rovněž na vodě. Moderní námořnictva zcela běžně používají dálkově ovládané ponorné prostředky pro vyhledávání, lokalizaci a zneškodňování podvodních min. Nyní se však začínají objevovat i malá hladinová plavidla. Tak například izraelská společnost Rafael nabízí dálkově ovládaný člun PROTECTOR s otočným kulometem, který lze bez ohrožení posádky používat při riskantních operacích. Jiná izraelská firma Elbit na IDEF předvedla typ STINGRAY. Má skutečně miniaturní rozměry, protože využívá populární vodní skútr. Je opatřen miniaturní stabilizovanou otočnou senzorovou jednotkou s denními a nočními kamerami a uplatnění by mohl najít například jako průzkumný prostředek při protiteroristických operacích nebo jako levný hlídkový prostředek třeba při ochraně přístavů.

níky, ale stále více pronikají i do specializovaných oblastí s vysokým podílem elektroniky. Několik konkrétních případů z výstavy v „podání“ firmy Aselsan: Novinku představuje dálkově ovládaná věž STAMP (Stabilized Machine gun Platform) určená pro kolová nebo pásová vozidla či malá plavidla. Věž může nést výzbroj tvořenou kulometem ráže 7,62 nebo 12,7mm případně 40mm automatický granátomet. Senzorová hlava obsahuje termovizní a TV kameru, které mohou být doplněny laserovým dálkoměrem. Vnější hmotnost věžového kompletu bez výzbroje a munice je v závislosti na vybavení 200 až 225 kg, dalších 40 až 50 kg připadá na vybavení instalované uvnitř vozidla nebo plavidla. Komplet STAMP, který je charakteristický pečlivým zakrytím zbraně i dalších prvků pro snížení radiolokační odrazné

plochy, má kruhový odměr, náměr v rozsahu -15 až +55°, rychlost změny náměru i odměru 60° za sekundu a v základním provedení nese zásobu 100 kusů 12,7mm munice.

STABIL je název pro stabilizovanou pozorovací věž určenou opět pro nejrůznější vozidla nebo námořní použití. Může obsahovat chlazenou nebo nechlazenou termovizní kameru, TV kameru, laserový dálkoměr a laserový značkovač cílů. Věž má kruhový odměr, náměr v rozsahu -15 až +75°, podle údajů se přesnost zamíření pohybuje okolo 50 μrad a přesnost stabilizace pod 100 μrad.

To nejlepší nakonec. V průběhu výstavy došlo k podpisu dohody, která nemá ani takový význam z hlediska finančního objemu jako spíše v tom, že možná předznamenává trend zmíněný v názvu této kapitoly. Společnost Aselsan v rámci kontraktu



Koncept tanku 4. generace odvozený od typu LECLERC, který francouzská firma GIAT nabízí Turecku pro jeho národní tankový program.

ve výši 23 milionů eur dodá Nizozemsku celkem 18 věžových kompletů SSS vlastní konstrukce s protiletadlovými řízenými střelami STINGER. Jako nosič této otočné věže si nizozemská armáda zvolila obrněné kolové vozidlo FENNEK.

Co ostatní?

Nejen turecké, ale i některé další firmy počkaly s představením svých novinek nebo zajímavých exponátů na ankarskou výstavu. Přestože další osud ambiciózního tureckého národního programu na nový tank by se měl vyjasnit do konce roku (původně se například uvažovalo s licenční výrobou až 1000 kusů některého ze současných moderních typů), někteří významní výrobci ve svém úsilí na zdejších teritoriu pokračují, ačkoli se v tureckém tisku objevují spekulace o možnosti vývoje tanku tureckými firmami s určitou pomocí ze zahraničí. Německá firma KMW na IDEF 2005 předvedla svůj LEOPARD II ve verzi A6, zatímco francouzský výrobce GIAT poprvé ve formě malého modelu

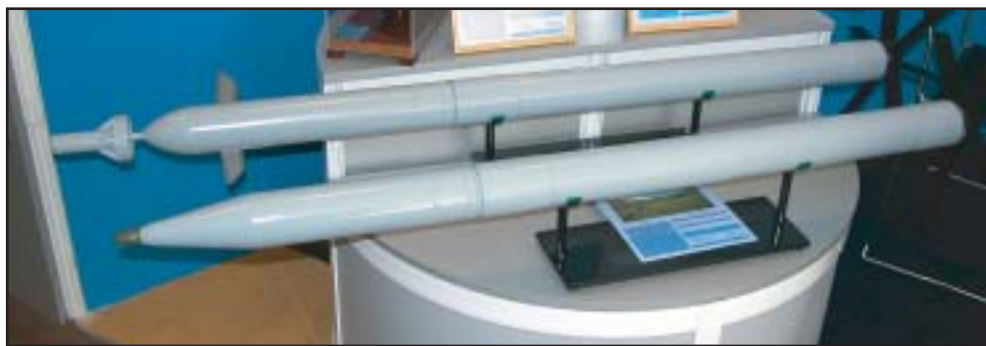
dopadu předová hlavice zjistí cíl a začne usměřovat dráhu pomocí aerodynamických kormidel. K ničení cíle se počítá buď s klasickou kumulativní hlavici nebo kinetickou energií průbojného projektilu zformovaného výbuchem. Počítá se s tím, že POLYGENE bude možné použít i proti cílům za terénními překážkami až do vzdálenosti 8 km.

Případ POLYGENE ukazuje na rostoucí zájem o přesně naváděnou protitankovou municii odpalovanou z běžného tankového kanonu. V této oblasti se kromě Izraele s typem LAHAT především proslavilo Rusko. To již před řadou let dokázalo tuto kategorii výzbroje dovést do běžného operačního použití a má k dispozici nejen několik typů pro tankové kanony různých ráží, ale i verzi pro odpalování ze 100mm hlavně bojového vozidla pěchoty BMP-3.

Novým „hráčem“ v této oblasti se rychle stává Ukrajina, jejíž obranný průmysl nyní na světových výstavách intenzivně nabízí vlastní typy. Nelze asi pochybovat, že vychází z programů, které probíhaly ještě v bývalém společném sovětském státě. Přesto na letošním IDEF se Ukrajina v relativně malém společném stánku prezentovala několika



Známý neznámý výrobce. Tak lze označit relativně nové jméno mezi producenty ručních palných zbraní. Za zkratkou IWI (Israel Weapon Industries) se ale neskrývá nikdo jiný než zprivatizovaná divize ručních palných zbraní známé státní zbrojovky IMI (Israel Military Industries). Na výstavě IDEF 2005 pak IWI představila celou rodinu exportně stále úspěšnějších 5,56mm ručních palných zbraní TAVOR. Mezi nimi nechyběla ani zkrácená tzv. velitelská verze C.T.A.R s celkovou délkou 640 mm (hlaveň má délku 380 mm) a hmotností 3,2 kg.



Standardní letecká protizemní neřízená 80mm raketa AP-8 (ukrajinská verze známého ruského typu S-8) a vedle ní je vyvíjená řízená verze AP-8L s laserovým naváděním.

představil koncept tanku 4. generace odvozený od typu LECLERC.

Koncept například počítá s vylepšeným pancéřováním včetně kompletního zakrytí pojezdového ústrojí a novým rušícím elektrooptickým zařízením, se systémem pro vyhledávání cílů velitelem a jejich předávání střelci ke zničení („hunter-killer“) nové generace či s novou municí s koncovým navedením pro ničení cílů mimo záměrnou příмку. Nazývá se POLYGENE a její model společnost GIAT rovněž vystavila ve svém stánku. POLYGENE, který firma vyvíjí na základě objednávky francouzského národního úřadu pro vyzbrojování DGA, má být z tankového 120mm kanonu vystřelovaný projektil bez dodatečného pohonu s IČ nebo laserovou naváděcí hlavici, inerciální řídicí jednotkou a čtveřicí předových aerodynamických kormidel. Po zjištění cíle bude projektil z tanku vypálen, k cíli se má pohybovat po balistické dráze a po přiblížení do oblasti

přenosnými protitankovými systémy (bližší informace viz A report 14-15/2005) i z tankových kanonů odpalovanými řízenými střelami včetně typu COMBAT jak v ráži 125mm, tak i v provedení určeném pro odpalování ze 120mm standardních tankových kanonů NATO nebo z kanonu KBM2 stejné ráže ukrajinského tanku JATAGAN.

Ukrajinci ale veřejně vůbec poprvé představili novinku z jiné oblasti. Společnost Luč pracuje na naváděné verzi známé letecké neřízené rakety S-8 ráže 80 mm, respektive její ukrajinské mírně modifikované verze AP-8. Nová a jako AP-8L označená zbraň má přestavěnou přední část s pohyblivým laserovým detektorem, řídicí jednotkou a dvojicí výklopných aerodynamických kormidel. Motor zůstává prakticky stejný, bojová hlavice je mírně zmenšená. Použití střely AP-8L má být obdobné jako v případě jiných zbraní, jež se navádějí na zdroj laserové energie odrážené od cíle,



Nová turecká dálkově ovládaná věž STAMP

který musí být po příslušnou dobu ozařován laserovým projektorem. Celá předová sekce je řešena tak, aby umožňovala relativně snadnou konverzi neřízených raket AP-8/S-8 na laserem naváděné provedení AP-8L. K nesení a vypouštění lze použít standardní raketové bloky B8M a B8V20M. Laserem naváděná střela AP-8L má podle údajů společnosti Luč délku 1725 mm, hmotnost 14,7 kg (4,3 kg připadá na kumulativní nebo tříštivo-trhavou bojovou část) a má dolet až 5000 m.

Text a foto: Michal ZDOBINSKÝ

Přestože podzimní měsíce, ranní mlhy a chlad stonožkám v přírodě moc nesvědčí, „stonožkové“ školy zapojené do hnutí „Na vlastních nohou“ naopak ožívají a jejich nejrůznější aktivity nedají spát mnohým učitelům. Děti zkrátka přes prázdninové měsíce do sebe akumulovaly obrovské množství energie, která jim umožňuje organizovat stonožkové týdny. A o tom, že to umějí, se přesvědčili nejen mnozí starostové obcí, ale také primátoři například v Kladně, Plzni, Ledči nad Sázavou...



ODMĚNA STONOŽKOVÝM DĚTEM...

Ledečské motokrosařské centrum se ve čtvrtek 6. října na pár hodin proměnilo ve vojenský výcvikový prostor, do kterého byly vyvedeny – řečeno vojenskou terminologií – desítky kusů nejrůznější armádní techniky společně s příslušníky jednotek pozemních sil i vojenského letectva.

Ledeč nad Sázavou znají nejen milovníci přírody, ale také příznivci dětského stonožkového hnutí „Na vlastních nohou“. Místní základní škola pod vedením ředitele Jaroslava Kosprda se Stonožkou spolupracuje od roku 1990. „Jsou zde úžasné děti a skvělí učitelé, kteří nám pomáhají již patnáct let,“ zhodnotila krátce ledečskou základní školu prezidentka hnutí paní Běla Jensenová, která všem přítomným poděkovala jménem dětí z Kosova, Bosny i irácké Basry.

„Všichni v Armádě České republiky si velice vážíme vaší práce,“ řekl v Ledči náčelník Generálního štábu Armády České republiky generálporučík Pavel Štefka. „Možná si ani neuvědomujete, jak moc pomáháte těm, kteří v různých částech světa žijí ve velice špatných podmínkách. Dnešní ukázka je jen malým poděkováním za vaši obětavou práci.“

Stovky dětí nejen z místní základní školy, ale také ze Světlé a Zruče nad Sázavou, Humpolce, Kozlí, Měchovic a také z Dolních Kralovic a Dobručky byly připravenou vojenskou technikou doslova útokem a v mžiku obsadily střílny, kabiny a také místa pro obsluhu nejen v tanku T-72 či obrněném transportéru, ale jejich cíleného ataku nebyla ušetřena ani pilotní kabina vrtulníku. Plné ruce práce měli i příslušníci Vojenské policie, kteří pro děti připravili ukázkou nejrůznějších typů pistolí a samopalů. Dne s armádou se v Ledči zúčastnily také postižené děti ze stacionáře Petrklíč, pro které se možnost spatřit české vojáky v akci stala nádherným zážitkem.

Týdny se Stonožkou

MILÉ OPAŘANSKÉ DĚTI,

doufám, že Vás mohu takto oslovovat a alespoň symbolicky na dálku Vám poděkovat za dárek, který mi Vaše paní primárka MUDr. Iva Hodková před pár týdny předala. Vzpomínáte si ještě, co jste mi poslaly? Ano, byl to polštářek. Mám ho v kanceláři, a kdykoli se na něj podívám, vzpomenu si na krásné chvíle prožité s Vámi, když jsme loni společně vysazovali Váš sad a otvírali zoofarmu. I tehdy jsem od Vás dostal dárek – dvě malé túje. Ptáte se na jejich další osud? Dlouho jsem přemýšlel, kam je zasadím nebo zda je nechám u květináčích. Stromy potřebují prostor, a tak jsem pátral po vhodném místě. A věřte, milé opařanské děti, že Vaše stromky dnes stojí „čestnou stráž“ u jednoho z vchodů do budovy Generálního štábu. Stojí hrdě a statečně odolávají slunečním paprskům, dešti i chladu, tak jako Vy tím, že spolupracujete se stonožkovým hnutím, statečně a obětavě pomáháte stookám dětí v postižených oblastech na Balkáně, v Iráku a v Afghánistánu. Za to Vám patří velké poděkování nejen ode mne, ale také od všech příslušníků Armády České republiky.

Váš stonožkový generál

Pavel Štefka

NA KLADNĚ JE KLADNĚ

Vtěsnat stovky dětí a téměř stejný počet učitelů, rodičů a stonožkových přátel do prostor kladenského zámku se nám na první pohled zdálo přinejmenším odvážné. Navíc máte-li mít ještě možnost si v klidu prohlédnout všechny kresby, koláže, vázičky a další výtvarná díla šikovných dětí, začnete přemýšlet nad tím, že stonožkové děti a jejich učitelé snad doopravdy umějí zázraky...

Desátá Základní škola v Kladně má s organizováním stonožkových týdnů již bohaté zkušenosti a také podporu od primátora města Dana Jiráka. Letošní, již sedmý ročník byl ve znamení pomoci kambodžským a thajským dětem, jejichž život je od narození těžce poznamenán jednou z nekrutějších diagnóz – HIV pozitivní a AIDS. O tyto sirotky žijící v Bangkoku v centru „Mercy“ a v Kambodži v „House of Family“ pečují mnohdy dobrovolní pracovníci a jejich další život je často závislý na darech od různých mezinárodních organizací. Mezi dárcy patří také stonožkové hnutí „Na vlastních nohou“, které se na dálku stará o padesát pět dětí v Bangkoku a o dalších téměř sto padesát dětí v Kambodži.

„Jen za první hodinu jsme prodejem dětských kreseb získali třináct tisíc korun,“ stáčila nám ještě na kladenském zámku sdělit paní učitelka Jana Krinková. Celková částka, kterou kladenské děti při organizování stonožkových týdnů za sedm let získaly, přesáhla již magickou hranici sta tisíce korun.

Text a foto: Jan PROCHÁZKA

Tato slova nejsou pouhou frází, jak by se na první pohled mohlo zdát. Podle výzkumů mezinárodních i domácích specializovaných agentur dochází v posledních letech k tak obrovskému rozmachu mezinárodní sítě Internet (v ČR jej využívá více než 35 % obyvatel) a nejrůznějších lokálních sítí Intranet, že tato slova jsou platná možná i na 200 %. Vždyť kdo by se nechtěl pochlubit se svými úspěchy a nabídnout své služby co nejširší skupině zákazníků?

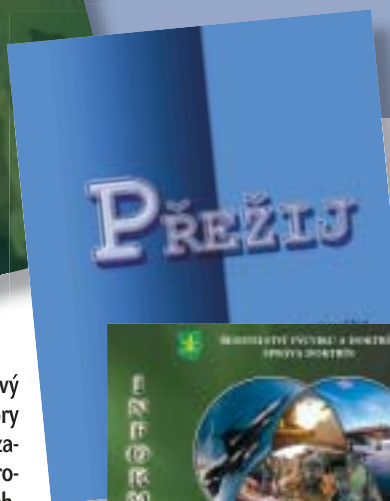
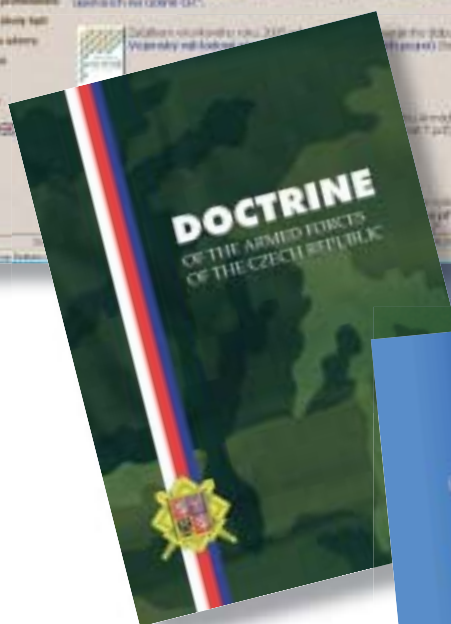
O své činnosti informují nejen soukromé či podnikatelské subjekty, ale také orgány státní správy a samosprávy, resort obrany nevýjimaje. Internetové stránky jednotlivých útvarů se objevují jako houby po dešti. Úroveň mají různou, z některých se čtenář nedozví téměř žádné konkrétní informace, nestáhne žádné materiály k dalšímu využití ke své práci, jiné jsou přesným opakem.

Mezi ty druhé patří také www stránky Správy doktrín Ředitelství výcviku a doktrín ve Vyškově. Můžete je najít jak ve struktuře ŘeVD na adrese www.army-revd.cz/spd, tak na samostatné adrese <http://doctrine.wz.cz>. Jejich mnohem bohatší a aktuálnější verzi najdete v sekci Intranetové odkazy na hlavním portálu štábního informačního systému (ŠIS).

Grafika stránek má sice stále co vylepšovat, ale množstvím poskytovaných informací (zejména elektronických publikací) patří tyto stránky k nejrozsáhlejším v resortu. Jsou zde ke stažení nejen materiály, jako např. Doktrína Armády České republiky, Vojenský výkladový slovník vybraných operačních pojmů nebo sborníky a materiály z konferencí doma i v zahraničí, ale také další současně platné doktríny AČR, vybrané doktríny NATO, dokumenty pro přípravu vojsk (Prog-1-1, Prog-1-2 atd.), různé analýzy a další materiály vydávané Správou doktrín.

V průběhu následujících měsíců se předpokládá zařazení dalších dokumentů (vojenských předpisů i služebních pomůcek) převedených z písemné do elektronické podoby. Návštěvník těchto stránek zde může nalézt i zprávy z některých zahraničních služebních cest, které mohou být zajímavé pro širší odbornou veřejnost.

Kdo není na internetu, jako by ani nebyl...



Samozřejmostí je i diskusní a připomínkový formulář, jenž najdete v části Diskuse a názory (internetová verze) a který slouží čtenářům k zasílání dotazů či připomínek k jednotlivým problémům uveřejňovaným na těchto stránkách. K dispozici je i anglická verze internetových stránek, která se průběžně doplňuje.

Stránky Správy doktrín jsou pravidelně aktualizovány a doplňovány o další materiály. V přípravě je např. sborník materiálů z mezinárodní konference „CD&E v procesu transformace operačních schopností AČR“, komplet programů pro přípravu jednotek Prog-1-3 po jednotlivých odbornostech a další. Své podněty a připomínky k www stránkám Správy doktrín, které jsou v provozu teprve několik měsíců, můžete zaslat na e-mailové adresy riod@centrum.cz, spd.revd@centrum.cz (internet) nebo na Petr.Jelinek2@SIS.ACR.

Ing. Petr JELÍNEK

Záchrana v boji (2)

Ve svém příspěvku chci reagovat na článek „Záchrana v boji“ popisující činnost roje CSAR 223. letky bojového zabezpečení z Náměště nad Oslavou, jenž byl zveřejněný v A reportu č. 14-15. Vzhledem k tomu, že jsem v devadesátých letech vykonával funkci náčelníka pracoviště, které bylo pověřeno jako první realizovat výcvik CSAR v AČR, a navíc jsem vykonával do 1. prosince 2001 funkci náčelníka služby SAR AČR, nemohu souhlasit s některými uvedenými údaji.

Při vstupu ČR do NATO jsme se mimo jiné přihlásili i k realizaci programu vybudování sil CSAR s předpokladem zařazení těchto jednotek do společných aliančních sil Combat Search and Rescue. Do roku 1994 se tento výcvik v AČR realizoval předpisem L-12M a záchrana v boji byla řešena příslušnými předpisy jen okrajově. Do systému byly vyčleněny armádní síly pátrání a záchrany řízené Záchraným koordinačním střediskem v Praze-Ruzyni a v rámci letových akcí letecké pátrací záchrané jednotky

(LPZJ) a pozemní pátrací záchrané jednotky (PPZJ).

Vzhledem k tomu, že se výcvik leteckých záchranářů SAR i LPZJ prováděl oddělením výsadkové přípravy a SAR VVŠ (později VAV) ve Vyškově, byla konkrétní pomoc směřována právě do tohoto střediska výcviku. V roce 1996 se zde realizoval společný výcvik (SAR MISSION 96) vyčleněných jednotek a záchranářů leteckých základen AČR s ODA 10. SFG speciálních sil US Army v rámci akce JCS(JCET) této jednotky. Od počátku roku 1997 byly ve Vyškově organizovány kurzy zaměřené do oblasti přežití a záchrany létajícího personálu v boji, kurzy leteckých záchranářů a vyčleněných jednotek CSAR (6. spb, 4. brn). V roce 1998 byl realizován společný výcvik s předáváním zkušeností z akcí CSAR s příslušníky US NAVY SEAL a provedena ukázka akce CSAR v rámci mezinárodního cvičení TRIOSAR 98 zahrnující využití speciálních jednotek při záchraně pilota (výsadek HALO příslušníků 4. brn a OdVP a SAR VAV z letounu An-26 na padácích s obdélníkovým vrchlíkem z výšky 4000 m) v součinnosti se záchranými vrtulníky Mi-17 s leteckými záchranáři tehdejší 33. zVrL Přešov a bitevními vrtulníky (RESCORT) této základny.

Těžištěm přípravy létajícího personálu v oblasti CSAR se stala 33. zVrL v Přerově, což bylo ovlivněno zkušenostmi létajícího personálu z nasazení v mírových misích v bývalé Jugoslávii. Příslušníci základny spolupracovali s výcvikovým centrem ve Vyškově a předávali zkušenosti z oblasti plánování, přípravy a provádění

akcí CSAR, což vedlo ke zkvalitňování výcviku a přípravy v dané oblasti.

Od roku 1998 byl zabezpečován výcvik CSAR leteckých záchranářů letky LZS Líně (Přerov) s předpokladem vytvoření jednotky leteckých záchranářů předurčených k plnění úkolů CSAR s využitím i k provádění SAR v míru. Předpokládalo se využití leteckých zdravotnických záchranářů v LZS a při plnění úkolů MEDEVAC s cílem jejich stálého zdokonalování. Nedostatkem tohoto období byl nejen malý zájem o oblast výcviku bojového přežití a CSAR u základen TL a DL, ale i u části velení VzS. Změnu tohoto přístupu bylo možno sledovat pouze u tehdejší 32. zTL Náměšť nad Oslavou po nástupu nového velitele základny plk. Ing. Vachka, který si plně uvědomoval závažnost tohoto výcviku a začal mu věnovat potřebnou pozornost.

Na základě dosažených výsledků a prezentací CSAR bylo v souladu se STANAG 7030 z 6. 7. 1999 přistoupeno GŠ AČR k projednání otázek výstavby jednotek CSAR AČR a jejich implementace do sil CSAR NATO. Při jednání se zástupci velitelství AIRNORTH v únoru 2001 byly stanoveny závazné termíny výstavby a přípravy jednotek CSAR (do roku 2004 zvládnutí legislativy, základních otázek plánování, přípravy a provádění akcí CSAR, výcvik dílčích prvků, příprava potenciálně zachraňovaných,





do roku 2010 dokončení výstavby včetně přezbrojení odpovídající leteckou technikou a postupné zapojení do systému CSAR NATO).

Po provedení potřebných analýz předložil náčelník OS GŠ náčelníkovi GŠ AČR materiál, ve kterém navrhl způsob řešení výstavby systému CSAR v AČR a konkrétní úkoly jednotlivým složkám AČR v dané oblasti. Dne 23. 4. 2001 vydal NGŠ AČR Nařízení k zabezpečení výcviku CSAR v AČR, ve kterém stanovil základní úkoly v oblasti zabezpečení potřebné legislativy, výběru a přípravy sil a prostředků CSAR, přípravy a výcviku létajícího personálu AČR pro přijetí podpory CSAR. V plnění nařízení se projevily důsledky značných personálních změn vyplývajících z průběhu armádní reformy. Střídání odpovědných funkcionářů vedlo k narušení kontinuity v plnění úkolů, úkoly nebyly předávány a správně pochopeny zvláště v působnosti velitelství VzS, což se projevilo při kontrole stavu plnění nařízení jak na konci roku 2001, tak i v průběhu roku 2002. Tento stav vedl k vydání dalšího nařízení NGŠ AČR ze dne 16. 10. 2002, které určitým způsobem upřesňovalo plnění úkolů výstavby CSAR v AČR. Ani toto nařízení se však nedočkalo plné realizace a východiskem z této slepé uličky se nakonec stala zásadní změna v oblasti CSAR v AČR, k níž došlo v roce 2003. Velení NATO, na základě stavu řešení této problematiky v AČR, netrvalo dále na výstavbě jednotek CSAR dle zámyslu z roku 2001 a těžiště bylo přeneseno na přípravu létajícího personálu a případně dalších

potenciálně zachraňovaných osob k přijetí podpory CSAR.

V současné době je Ředitelstvím výcviku a doktrín, ve spolupráci s Velitelstvím společných sil a SRDS – OS MO, rozpracováván systém přípravy těchto osob v AČR. Cílem této přípravy je dosažení stupně COMBAT READY a připravenosti k misím mimo území ČR. CSAR se také stal součástí daleko širší oblasti nazvané PERSONAL RECOVERY, která zahrnuje jak záchranu (vysvobození) osob v míru, tak i ve válečných podmínkách, včetně operací speciálních sil k záchraně ohrožených osob, rukojmí apod.

S uvedeným vývojem problematiky CSAR souvisí i vznik a činnost roje CSAR 223. letky bojového zabezpečení z Náměště nad Oslavou. Vznik letky inicioval tehdejší velitel 32. základny, který si, na rozdíl od odpovědných orgánů velitelství VzS, uvědomoval důležitost řešení problematiky přežití létajícího personálu i CSAR v AČR. Zároveň se však jednalo i o nesystémový krok. Nařízení NGŠ AČR z roku 2001 předpokládalo vytvořit jednotku leteckých záchranářů u tehdejší 33. zVrL Přerov, složenou ze zdravotnických záchranářů schopných činnosti bez přímého dohledu lékaře a technických záchranářů-palubních střelců. Navýšení počtů a následná soustředění by vytvořilo dostatečný prostor pro výcvik a další přípravu (včetně jazykové) těchto specialistů, přičemž k plnění těchto úkolů měla sloužit i rotace záchranářů jak v LZS Líně, tak v akcích MEDEVAC, praxe v odborných lékařských zařízeních, plnění úkolů SAR a úkolů výcviku CSAR.

Kombinace leteckých zdravotnických záchranářů a záchranářů-střelců umožňuje variabilně vytvářet týmy pro akce okamžitého vyzvedávání v síle 2 – 4 specialistů. Ti mohou být začleňováni i jednotlivě do osádek záchranných vrtulníků jiných armád NATO v případě záchrany příslušníka AČR a v rámci zahraničních misí mohou plnit úkoly zdravotníků a specialistů záchranné a padákové služby vrtulníkové jednotky.

Nepředpokládala se výstavba úzce specializované jednotky pro plnění úkolů CSAR. Vytvoření, vycvičení a zvláště udržování a zdokonalování těchto typů jednotek vyžaduje značné náklady a použití je problematické i z hlediska omezené velikosti jednotky, která při bojovém nasazení a vzniku ztrát neumožňuje bezprostřední doplnění a obnovení akceschopnosti. Vytvoření takto specializovaného roje vnímám jako nesystémové, zvláště při absenci odborně připravených zdravotnických záchranářů, kteří musejí tvořit základní prvek záchranného týmu. V současnosti zakládání podobných speciálních jednotek tvoří určitý módní prvek v AČR – jedna taková jednotka (cvičící dokonce s podvodními plavidly!) je zřízena i u Vojenské policie (SOG).

V tomto směru si myslím, že jeden speciální útvar (6. sps) i z hlediska nákladů je pro tyto potřeby AČR plně dostačující, navíc potřebným výcvikem v tomto směru procházejí i jednotky průzkumného útvaru a 4. brn.

Nesplnění nařízení NGŠ z roku 2001 vedlo také k tomu, že stagnoval výcvik leteckých záchranářů základny Přerov a letky LZS Líně v důsledku nutnosti zabezpečení úkolů SAR, LZS i běžné letové činnosti základny. Roj vytvořený v Náměšti měl naopak možnost věnovat se od roku 2003 pouze své přípravě a výcviku vzhledem k tomu, že zde nebyla po tuto dobu prováděna letová činnost v důsledku budování základny, což se pochopitelně projevilo i v současné vyšší úrovni připravenosti roje CSAR 223. letky bojového zabezpečení.

V současnosti se projevuje snaha rozdělovat letecké záchranáře na bojové a nebojové (k plnění úkolů SAR a LZS v míru) a tím stále více zvyšovat rozdíly v jejich přípravě a výcviku, což by bylo naprosto nesmyslným krokem. AČR musí připravovat všechny své příslušníky



především pro bojové použití s možnou využitelností v míru. Bojový záchranář CSAR může plnit úkoly SAR i LZS v míru, naopak by to však nešlo. Proto si myslím, že je nutno vrátit se k původnímu záměru organizace a přípravy zmiňovaných jednotek, tak jak předpokládala uvedená nařízení NGŠ AČR.

V článku Pavla Langa byla také uvedena zmínka o možnosti vytvoření výcvikového střediska záchranářů v Náměšti nad Oslavou. Doufám, že se v tomto případě jedná pouze o zbožné přání, a ne o vážný záměr. Jednalo by se totiž o závažný krok proti výcvikové doktríně a nastavenému systému výcviku v AČR. Jednoznačně v tomto směru řeší úkoly výcviku specialistů Ředitelství výcviku a doktrín ve Vyškově, které má k plnění těchto úkolů zřízena potřebná pracoviště.

Plk. v. v. Josef KURIAL, CSc.
Ilustrační foto: Pavel LANG

TOULON 2005



Lehká letadlová loď R 91 Charles de Gaulle

Na jednom z největších setkání válečných lodí v roce 2005 v britském Portsmouthu budily značnou pozornost lodi bývalých protivníků Británie americký Saipan, španělská Principe de Asturias a francouzská letadlová loď Charles de Gaulle. Bylo jistým zklamáním, když tato plavidla po slavnostním defilé opustila britské vody. Nešlo však o žádný akt zraněné hrdosti z prohrané bitvy u Trafalgaru. Pro toto uskupení a jeho doprovod byl totiž velký přístav Portsmouth příliš malý.

Palubu letadlové lodi Charles de Gaulle spolu s dalšími plavidly francouzského námořnictva mohli navštívit zájemci při akci pořádané francouzským ministerstvem obrany. Ve dnech 24. a 25. září byla zpřístupněna námořní základna v Toulonu. Po přísné bezpečnostní kontrole byli návštěvníci sváženi autobusy námořní pěchoty na mola, kde kotvila podstatná část francouzského loďstva.

I poté, co Francie musela rezignovat po prohrané bitvě u Trafalgaru na vedoucí námořní velmoc ve prospěch Británie, udržovala silné loďstvo. V aktivní službě současného francouzského námořnictva slouží 115 plavidel, 10 ponorek, 175 letadel a 16 útvarů námořní pěchoty. Díky nevelkým, ale strategicky rozmístěným zámořským územím operuje francouzské loďstvo nejen v evropských vodách (přístavy Brest, Cherbourg a středomořský

Toulon), ale i v Karibiku (základny na Martiniku a Guyaně), ve francouzské Polynésii (Papeete), v oblasti Indického oceánu (Réunion) či v Pacifiku na Nové Kaledonii. Světové oceány tak brzdí denně okolo 35 francouzských vojenských plavidel a minimálně jedna atomová ponorka třídy Le Redoutable či Le Triomphant s 16 strategickými raketami na palubě.

Součástí francouzské flotily byly již od dvacátých let 20. století také nosiče letadel a letadlové lodi. Jedna z nich – letadlová loď R 98 Clemenceau čeká na své sešrotování v toulonském přístavu. Tato stále impozantní loď strávila na moři 3125 dní a vzdálenost, kterou za svého působení urazila, představuje 48 obeplutí zeměkoule. Sloužila v Indickém oceánu, v době libanonské krize v sedmdesátých letech bránila francouzské zájmy v této oblasti, v operaci Salamander se zúčastnila akcí k osvobození Kuvajtu a patrolovala v středozemních vodách v době jugoslávské krize.

V současnosti přebírá její funkce moderní letadlová loď s atomovým pohonem R 91 Charles de Gaulle. Je samozřejmé, že tento 262 metrů dlouhý kolos poutal největší pozornost návštěvníků, kteří po další přísné kontrole mohli vstoupit na oddělenou rejdou, stráženi příslušníky námořní pěchoty a policie.

Kýl lodi byl položen v listopadu 1987 a do služby vstoupila v květnu 2001. Pohon plavidla obstarávají dva atomové reaktory, které dodávají páru pro dva katapulty, a 4 parní turbíny



R 91 – anténa radaru Arabela a antény satelitní navigace a telekomunikace

a potraviny pro téměř 2000 členů posádky. Na palubě se může uskutečnit až 100 vzletů denně po dobu 7 dní. V podpalubí je pro potřeby palubního letectva uskladněno 3400 m³ paliva a dalších 1500 m³ pro potřeby doprovodných lodí.

Do vnitřních prostor o rozloze 4600 m² byl návštěvníkům umožněn přístup jedním ze dvou lodních výtahů o nosnosti 36 t. Pod letovou palubou bývá umístěno 35 až 40 letadel a vrtulníků. Stíhací ochranu představují víceúčelové letouny Rafale M vyzbrojené 30mm kanonem a čtyřmi střelami MAGIC 2 nebo MICA. „Oči“ lodi tvoří turbovrtulový letoun včasné výstrahy E2C Hawkeye s pětičlennou posádkou (dva piloti a tři operátoři radaru). Úderná síla pak spočívá na letounech SEM (Super Étendard Modernisé) vyzbrojených dvěma 30mm kanony. Součástí výzbroje může být také protilodní střela AM 39 Exocet, pumy MK 82, laserem naváděná puma GBU 12 či atomové zbraně ASMP. Součástí palubního letectva jsou i vrtulníky Dauphin. Bohužel v době naší návštěvy probíhala na lodi běžná

údržba a letadla byla přemístěna na své základny v Landivisiau a Lann-Bihoué. Přes 65 m široká paluba má rozlohu téměř 1,2 hektaru, jsou na ní umístěny dva 75 m dlouhé katapulty, které udělí startujícímu letounu rychlost 250 km v hod.



R 98 Clemenceau

Během 12 minut jsou schopny vyslat do vzduchu 20 letadel. Menší výtahy jsou určeny pro dopravu střeliva, kterého se na lodi přepravuje 550 tun. Z paluby se řídicí věž jeví poměrně malá, nicméně nejvyšší bod lodi se nachází ve výšce 75 m. Obranu zajišťují dva protiraketové systémy SAAM s 32 střelami Aster a dva protiletadlové komplety krátkého dosahu SADRAL s raketami Mistral. Pasivní obraně slouží i výbava pro elektronický boj. Plavidlo je vybaveno stabilizačním systémem umožňujícím operovat i na rozbouřeném moři.



Bojový vrtulník Tiger na palubě víceúčelového plavidla Foudre

Na ostatních kotvištích základny bylo možno navštívit řadu dalších zajímavých plavidel, jako stíhací atomové ponorky třídy Rubis, „neviditelné“ fregaty třídy La Fayette, protiponorkové fregaty typu F70 či výsadkové lodi třídy Ouragan a Foudre.

Text a foto: Josef NOVOTNÝ



Fregata třídy La Fayette Aconit

o výkonu 16 MW. Ty umožňují lodi o výtahu 40 600 tun plout rychlostí 27 uzlů. Za den je plavidlo schopno urazit zhruba 1000 km, a to bez časového omezení. Teprve po 45 dnech je nutné doplnit střelivo, palivo pro letadla

Žena pilotka



**Podplukovnice
ve výslužbě Stanislava
Vojtíková strávila
ve vzduchu bezmála
1200 letových hodin**

Stanislava Vojtíková se narodila 15. května 1933 v Dačicích, kde také navštěvovala obecnou školu. Poté se s rodiči přestěhovala do Slavonic. O dva roky později tam ukončila školní docházku. Po škole pracovala na tehdejší MNV ve Slavonicích, později v Dačicích na sekretariátu SČM a nakonec ve Slavonicích v národním podniku Slavona. V roce 1950 se přihlásila k vojenskému letectvu a následně 3. ledna 1951 nastoupila do armády. Zařadili ji na Ministerstvo národní obrany, a to k pozemním službám.

Vzhledem k tomu, že ve Slavoně pracovala jako údernice, dostala ihned při nástupu hodnost četaře. Byla však zařazena k administrativní službě, což neodpovídalo jejím dávným

Stanislava Vojtíková je jednou ze šťastných žen, které se vyplnilo zcela neobvyklé přání – usednout do kokpitu vojenského letounu. Za svoji leteckou kariéru strávila ve vzduchu přes tisíc letových hodin, z nichž byla část na cvičném proudovém stroji Aero L-29 Delfín.

tužbám. Proto podala žádost o přearžení k letectvu. Štěstí stálo na její straně. Nástup do Výcvikového střediska letectva v Žamberku považovala za obrovské zadostiučnění. Po absolvování psychotechnických zkoušek a po velice náročných zdravotních prohlídkách byla vybrána do vytouženého pilotního výcviku.

Od konce listopadu začínala příprava pro pilotní žáky ve slovenském Dolnom Kubíne. Toto bylo pro všechny jedno z nejtěžších období. Absolventky se školily ve všech odborných předmětech, týkajících se létání, techniky, ale i taktiky armády, což bylo pro všechny absolutní novum. Koncem dubna po absolvování zkoušek nastal konečně kýžený okamžik. Přemístění na letiště Prostějov-Stichovice, kde byla v té době elementární pilotní škola.

Tady Stanislava Vojtíková absolvovala pilotní výcvik na letounu C-106, po jehož ukončení byla celá dívčí letka přemístěna na letiště Klecany u Prahy ke spojovacímu pluku. Po roce byla povýšena do hodnosti poručíka. Plnila úkoly osobní přepravy a podpory pozemních vojsk, dále chemický průzkum, přepravu zpráv, výsadky, povodňové hlídky. Nejprve na letounech K-65 Čáp, po jejich dosloužení na K-60 Brigádýr. Na letišti v Klecanech dosluhovaly různé typy letounů, takže si zalétala i na letounu C-5 a dvojplošníku C-104. Později létala i na dvoumotorovém letounu K-75 Aero 45.

Obvykle zahajovala letecké dny, později se stalo tradicí, že létala i jako letoun-vlajkonoš. Letci větších typů letadel se svým kolegyním v nejednom případě smáli. Říkali jim „papíráci“ a ani si možná kolikrát neuvědomovali, že létání na malých vrtulových letounech je přinejmenším stejně obtížné jako na velkých proudových strojích, kde na řízení není pilot sám a kde mu navíc pomáhá automatika. U tohoto pluku paní Vojtíková létala v různých funkcích, na různých typech letounů až do roku 1962, kdy se zmíněný pluk zrušil. Následně nastoupila jako spojovací pilot-pomocník náčelníka štábu pro bojovou přípravu ke stíhacímu pluku do jihočeské Bechyně.

Vzhledem k rodinné situaci (i její manžel pracoval jako pilot) požádala o přemístění do Prahy. Zde dočasně působila na neletové funkci na bývalém Velitelství letectva a PVOS. Shodou okolností se dostala do delegace, která doprovázela Marinu Popovičovou, manželku sovětského kosmonauta. Ta byla známá tím, že jako jediná pilotka, která létala na českém cvičném



proudovém letounu L-29 Delfín, vytvořila světový rekord na uzavřeném trojúhelníku. Její zásluhou se podařilo přesvědčit tehdejšího ministra národní obrany generála Lomského, aby dal souhlas k přeškolení Stanislavy Vojtíkové na „delfína“. Poté obě společně vytvořily zbylé světové rekordy v této letecké kategorii.

Stanislava Vojtíková nastoupila do dalšího výcviku v Košicích a v Prešově, který absolvovala v polovině prosince 1964. A tehdy bohužel nastal kritický okamžik, kdy onemocněla chřipkou. Lékař, byť v nejlepší snaze jí pomoci, jí naordinoval léky, které způsobily těžký toxoaergický exantém. Tři roky bojovala se základnou chorobou, aby si svou vůli a nevýslovnou vírou vybojovala holý život. Bohužel však byla od létání vyřazena. Do 1. listopadu 1989 sloužila na Generálním štábu v oddělení letectva a PVOS na funkci operačního důstojníka, specialisty letectva. Do důchodu odešla v hodnosti podplukovnice.

Vlastimil KOLOMAZNÍK
Foto: archiv autora

Víte, k čemu v civilu slouží státní úřad inspekce práce, státní energetická inspekce či stavební úřady? Již z názvu těchto institucí vyplývá jejich zaměření. Nicméně mnohem méně se ví o tom, že v resortu obrany vykonává veškerou tuto činnost plus některou další jen jediná složka. Úřad státního odborného dozoru Ministerstva obrany.

Činnost Úřadu státního odborného dozoru MO lze rozdělit na čtyři základní oblasti. Tou první je státní odborný dozor nad bezpečností a ochranou zdraví při výkonu vojenské činné služby a dozor nad bezpečností určených technických zařízení v resortu MO, který vykonávají orgány státního odborného technického dozoru Ministerstva obrany (SOTD MO) podle zákonů č. 219, 220 a 221/1999 Sb. a Rozkazu ministra obrany č. 28/2002. Do této činnosti spadá například i posuzování nově zaváděné techniky a zbraňových systémů z hlediska bezpečnosti osob, které je budou obsluhovat. Druhou oblastí působnosti úřadu je energetika, kde dohlíží zejména na dodržování energetických zákonů č. 458 a 406/2000 Sb. Energetická inspekce MO tak provádí mimo jiné i kontrolní činnost v celém resortu obrany.

„Třetí velice důležitou složkou Úřadu státního odborného dozoru jsou vojenské stavební úřady. Ty ve všech vojenských objektech vykonávají prakticky stejnou činnost jako stavební úřady v civilu. Jedinou výjimkou je vyvlastňování,“ říká ředitel úřadu Radek Tolar. Vojenské stavební úřady tak například pořizují i schvalují veškerou územně-plánovací dokumentaci týkající se vojenských újezdů.

Ten, který bdí nad zákony

Poslední a nejmladší součástí úřadu je i Vojenský požární dozor. Ten zejména odpovídá za sladění odborných norem týkajících se výkonu požárního dozoru a zabezpečuje aplikaci a uplatnění právních předpisů o požární ochraně v resortu obrany.

Dále pak posuzuje projektovou dokumentaci ke stavebnímu řízení, dokumentaci k povolení změny stavby před jejím dokončením, územně-plánovací dokumentaci a podklady pro vydání územního rozhodnutí. Vojenský požární dozor je také orgánem, který šetří příčiny vzniku požárů v resortu obrany a provádí kontroly v souladu se zákonem 133/1985 Sb.

Úřad státního odborného dozoru pokrývá celé území České republiky. Kromě ředitelství sídlícího v Praze má ještě šest odloučených pracovišť. Jeho oddělení se nacházejí v Litoměřicích, Pardubicích, Českých Budějovicích a v Olomouci a dva referáty pak ještě v Brně a Plzni. Na všech těchto pobočkách pracuje dohromady necelých osm desítek osob. Nicméně Úřad státního odborného dozoru není nějaký úřednický moloch. Kromě pěti lidí zajišťujících vnitřní správu jde pouze o odborné technické pracovníky, nejčastěji inspektory, kteří se specializují na jednotlivé oblasti činnosti úřadu. Podle jeho ředitele Radka Tolara vůbec není jed-

noduché takovéto inspektory připravit, neboť musejí splňovat celou řadu požadavků – od vysokoškolského technického vzdělání, přes několikaletou praxi až po různá profesní osvědčení na daný druh technických zařízení.

Jen málokterý úřad, ať už vojenský či civilní, může říci, že si dokáže na sebe vydělat. Efektivnost úředních institucí se totiž posuzuje poměrně složitě. Nicméně u Úřadu státního odborného dozoru MO přeci jen některá čísla vypočítat lze. Zajímavá však mohou být už jen čísla hovořící o počtu provedených úkonů. Například vojenské stavební úřady vydaly jen za první tři čtvrtletí roku 2005 celkem 120 stavebních povolení a 15 územních rozhodnutí. U 134 staveb byla provedena kolaudace a naopak pro 76 objektů bylo vydáno demoliční rozhodnutí. Vojenský požární dozor zase jen za prvních osm měsíců letošního roku šetřil 125 požárů. Nejčastější příčinou jejich vzniku jsou i nadále střelby, avšak hned za nimi je to lidská nedbalost. Pracovníci úřadu však dokážou resortu ušetřit i nemalé prostředky. Nejvíce je to vidět u Energetické inspekce MO. Ta za první tři letošní kvartály zjistila odstranitelné ztráty energií za téměř 4 miliony korun, z toho zhruba jedna čtvrtina na elektrických a zbytek na tepelných zařízeních. I díky těmto skutečnostem má Úřad státního odborného dozoru v resortu obrany svou nezastupitelnou roli.

Tomáš SOUŠEK
Ilustrační foto: Jiří HOKŮV





Radosti a starosti sportovního šéfa

Pro příznivce atletiky není jméno Jaroslav Prišćák jménem neznámým. V osmdesátých letech závodil za Duklu a reprezentoval tehdy ještě Československo v trojskoku. Dnes je plukovník Ing. Jaroslav Prišćák, Ph.D., ředitelem Armádního sportovního centra Dukla. Před jedenadvaceti lety, konkrétně 13. května 1984, vytvořil svůj osobní rekord, který má hodnotu 17,23 m. Letos v Helsinkách zvítězil na atletickém mistrovství světa Američan Davis Walter výkonem 17,57 m. Uvědomil si Jaroslav Prišćák, že se svým osobákem by se na helsinském šampionátu umístil na skvělém šestém místě?

To víte, že mě to napadlo. Je to, samozřejmě, srovnávání příjemné. Ale bohužel, jen teoretické srovnávání. To bylo před více jak dvaceti lety.

Světový trojskok posledních let, to je především Jonathan Edwards, který všem hodně uskočil. Ale Edwards ukončil kariéru a zdá se, že vaše disciplína poněkud stagnuje.

Jonathan byl fenomenální trojskokan, předběhl dobu. Jeho 18,29, to je něco úžasného. A dokud někdo zase nebude skákat přes osmáct metrů, budou asi i odborníci hovořit o stagnaci. Ale vývoj se nezastaví.

Ale i v některých dalších atletických disciplínách jsou v průměru výkony na nižší úrovni.

Zřejmě tenkrát byla jiná doba, sportovalo se za jiných podmínek. U nás, v naší atletice, je to asi odvislé od toho, že motivace mladých lidí je teď

úplně jiná. Souvisí to s podporou sportu, se zabezpečením mládeže. Teprve budoucnost ukáže, jestli se mladí lidé budou snažit orientovat na sport.

Je dnes atletika větší dřina, než tomu bylo v době, kdy jste závodil?

Spíš je to, jak už jsem naznačil, v té jiné motivaci. Jistě, i za nás byli ctizádostiví sportovci, kteří na sebe chtěli upozornit. Ale především jsme viděli šanci, jak vycestovat do zahraničí. Dneska může cestovat, kdo chce, kam chce, a nemusí kvůli tomu dřít na atletickém hřišti. Na druhé straně dnes jsou u špičkových sportovců úplně jiné finanční možnosti, což další vývoj určitě ovlivní směrem ke stále kvalitnějším výkonům.

Zůstává pro vás atletika stále sportem číslo jedna?

Ne.

To bylo rezolutní!

Jsem ředitelem Armádního sportovního centra, tak jsou pro mne všechny naše sporty rovnocenné. Ale samozřejmě když něco děláte dlouhá léta, tak to ve vás někde uvnitř zůstane navždycky. Já tam tu atletiku mám.

Sportujete pravidelně?

Jsem v takové společnosti zajímavých starších ročníků. V úterý a v pátek chodíme od šesti hodin do posilovny na Julisku. Jsou tam vynikající odborníci z různých oborů – dva profesoři působící v Metrostavu, dále například Richard Tesařík z Jojo Bandu, šéftrenér atletiky Vašek Fišer, bývalý dálkař Zdeněk Mazur a další. Je to taková parta s vlastními přísnými pravidly. Jednak jde o to, řádně si procvičit tělo. Zvláštností je pravidlo penále. Pokud nepřijdu, ale řádně se omluvím, tak zaplatím jen dvacet korun pokuty, když se neomluvím, platím padesát korun. Za rok vybereme v průměru šest sedm tisíc a v prosinci se sejeme na slavnostní večeři. No a kromě toho chodím pravidelně ráno v šest na Julisku běhat, protože přes den pak už není čas. Když mi to vyjde, jdu si s partou z Julisky zahrát jednou dvakrát týdně fotbal.

To je ten proslavený „rugby fotbal“, o němž si pak ještě v regeneračce jeho aktéři vyměňují velké otevřené názory?

Ano, tam rozhodně nefunguje: „Pane řediteli, tady máte míč!“ Tam to funguje úplně jinak.

Přejdeme teď, pane řediteli, k vašim pracovním záležitostem. Když se ohlédnete za letošním rokem, které výsledky sportovců Dukly vám přinesly největší radost?

Jednoznačně lyžování. Příští rok je zimní olympiáda a Katka Neumannová, Jakub Janda, Kožíšek s Koukalem, Nikola Sudová v bouřích – to jsou

Ředitel Armádního sportovního centra Dukla je srdcem stále atlet, ale teď už se těší na nastávající lyžařskou sezonu



Plk. Ing. Jaroslav Prišćák, Ph.D.

Narodil se 28. 8. 1956, s atletikou (skok daleký a trojskok) začínal v Košicích. Po studiu na vysoké škole nastoupil k výkonu vojenské základní služby do Dukly Praha. Aktivně závodil do roku 1986. V dalších letech působil v Dukle jako trenér, od roku 1995 jako šéftrenér. K jeho svěřencům patřili například reprezentanti Gombala, Mužík, Morkes, Orlický a mnoho dalších. V roce 2001 byl jmenován ředitelem ASC Dukla. Dnem 1. 10. 2005 byl povýšen do hodnosti plukovníka.

Jaroslav Prišćák v době, kdy patřil k oporám atletické Dukly.

všechno vzácné a cenné medaile. Hodně nás to navnadilo a jsme z toho nervózní, zda se je podaří na olympiádě obhájit. Pokud jde o letní sporty, jsem spokojen s veslováním, to má teď trend k hodně dobrým výsledkům. Ale i další, například moderní pětiboj.

A zklamání?

Co mě trochu zklamalo? Nerad o zklamání mluvím, je to sport, takže spíš co mě mrzí. Zklamalo mě, že Honza Železný nebyl zdravý. Protože v dobrém zdravotním stavu může ještě stále útočit na medaile. Snad to v příštím roce potvrdí. Mrzí mě, že Romanovi Šebrlemu nevyšel titul mistra světa, který mu chybí do sbírky. A že vodním slalomářům se nepodařila medaile v individuálních disciplínách.

Od roku osmdesát devět jste byl trenérem, od pětadvadesátého jste dělal šéftrenéra atletiky Dukly a od října 2001 jste v nynější funkci. Máte tedy dost zkušeností k různým porovnáním a hodnocením. Myslíte si, že se za posledních patnáct let změnil názor veřejnosti na Duklu?

To je tak těžká otázka, že na ni musím odpovědět obsáhleji. Jedna nevýhoda ASC Dukla je v tom, že sídlí v Praze. Centra a oddíly, které sídlí v mimopražských lokalitách, především v Liberci, Plzni, v Hradci Králové, nebo parašutisté v Prostějově jsou vnímání veřejností úzasně, spolupráce mezi městem, sponzory a oddílem je maximální. V Praze je „trh“ naplněn, zájem funkcionářů je roztržštěn na všechno možné. Takže ani pozornost, nebo dokonce zainteresovanost ze strany magistrátu či Městského úřadu Prahy 6 není příliš velká. Je to škoda, je mi to líto, snažili jsme se kontakty navázat, protože ASC patří svými výsledky mezi nejlepší v Evropě. V Liberci jdou sportovní milovníci za svými sportovci, jsou jejich fanoušky. Chyba je ovšem taky v nás. Tlačím k tomu všechny šéftrenéry i závodníky, aby se nestyděli a ukázali, že jsou z Dukly. Třeba Jakub Janda, po letech je úspěšný,

ale není schopen se obléci s logem Dukly Liberec nebo teď Dukly Frenštát, mluvit o tom, odkud je, trochu to prodat. Do toho se snažím vstoupit, změnit to. Ale na druhou stranu třeba Katka Neumannová, ta je excelentní, ta má k Dukle úžasný vztah. Na mistrovství světa jezdí s logem Dukly, i když ji do toho nikdo netlačí. Roman Šebrle, to je podobné. Kluci atleti se už několik let zúčastňují při vyhlášení nejlepšího atleta a sportovce roku před televizními kamerami ve slavnostních uniformách. Když je vidí lidé na obrazovkách, určitě to vnímají.

Takže posun k lepšímu?

Tak růžově bych to zase neviděl. Lidé totiž stále ještě vnímají Duklu jako Duklu fotbalovou či Duklu jihlavskou hokejovou, kde si trenéři mohli vybírat do mužstev nejlepší hráče. Pořád si myslí, že Dukla má řadu peněz a tak podobně. Dělal jsem prostřednictvím jedné firmy anketu a bylo zjištěno, že málokdo si Duklu spojuje se špičkovým sportem. Není to jednoduché, naopak je to těžké.

Co s tím?

Dosahovat stabilně výborných výsledků a umět je prodat, dostávat se do médií. Je to mravenčí práce.

V Dukle jsou jen individuální sporty?

Ano. Plus dvě příspěvkovky – v Liberci volejbal a v Praze házená. Dostávají na rok určitý balík peněz, všechno ostatní si musejí řešit samy.

Jaká je podpora od nejvyšších míst armády?

Vynikající.

To nebyla nejchytřejší otázka, jakou jinou odpověď bych měl očekávat, když je to rozhovor pro A Report...

No to je fakt, ale musím zcela otevřeně říct, že vnímám podporu Ministerstva obrany mnohem víc než od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Mezi armádním sportem a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy dochází k hodně velkým třecím plochám, ale nakonec ty finance, které potřebujeme na svou činnost, jsou kvalitní.

A co vedoucí představitelé armády, jak ti o Duklu projevují zájem?

Je určitě pozitivní, když pan ministr pozve nejlepší sportovce na setkání. Uskutečnilo se loni v prosinci a letos se uskuteční opět. O tom, že špičky armády o nás mají zájem, svědčí jejich účast při vyhlášení Sportovce Dukly. Letos bude přítomen nejen ministr obrany, ale možná i další překvapení v podobě jiného vládního činitele, dokonce snad i pana prezidenta. To by nás samozřejmě moc potěšilo. A musím zdůraznit ještě jednu pro nás velice důležitou záležitost. „Pod palcem“ nás má pan náměstek Mašek a s ním je vynikající spolupráce ve všech směrech. Kromě jiného se například počátkem listopadu uskuteční opět setkání s jubilanty Dukly, to znamená se slavnými sportovními osobnostmi, které mají v letošním roce kulaté výročí. Dokonce jsme s náměstkem Maškem vymysleli jednu úplnou novinku, kterou on projednal na příslušných místech – Armádní sportovní centrum Dukla bude od dubna 2006 vydávat svůj vlastní časopis. Z toho mám velkou radost, jsem přesvědčen, že to přispěje významně k naší propagaci.

Na co se těšíte v příštím roce? Předpokládám, že na zimní olympiádu.

Nervozita bude narůstat úměrně s tím, jak budou ubývat dny, které nás od zahájení zimních olympijských her dělí. Ale já reprezentantům Dukly, ale nejen jim, také trenérům a celým realizačním týmům, věřím. A věřím, že budeme mít důvod k radosti.

Jaroslav BERAN

Foto: Mgr. Ivana ROHÁČKOVÁ a archiv

Bezplatná inzerce pro všechny příslušníky AČR!

- Pokud chcete uveřejnit svůj inzerát v této rubrice, odešlete jej písemně na adresu: redakce A reportu, Rooseveltova 23, 161 05 Praha-Dejvice, elektronickou poštou na adresu: areport@centrum.cz nebo faxujte na telefonní číslo Alcatel 215 933.
- V inzerátu vždy uveďte spojení na sebe, neboť redakce inzeráty nezprostředkovává.
- Inzerování je bezplatné pro všechny příslušníky AČR. Nezveřejňujeme inzeráty, které nesouvisejí se službou či osobními zájmy a potřebami příslušníků AČR (podnikání, výdělečná činnost apod.).
- Inzeráty zveřejňujeme maximálně třikrát!

Byty

■ **Výměna bytu.** Hledáme dvojici, která se rozhodla společně žít pod jednou střechou a hledá nádherné, klidné bydlení v Praze v lokalitě Praha 10-Vršovice s výbornou dostupností MHD. Jelikož je u nás situace opačná, potřebujeme ji nutně řešit výměnou. Podmínkou výměny je, že dvojice vlastní dva byty, nemusejí být ve stejné lokalitě. Ideální výměnou je jeden 1 + k. k. a jeden větší byt minimálně 2 + 1. Nabízíme krásný služební byt 3 + k. k. (96 m²), 7 podlaží včetně výtahu. K bytu patří dva 6 metrové balkony a garažové stání přímo v domě (elektronický systém). Čekáme na Vaše reakce a prosíme o kontaktování na mob. 724 621 048.

■ **Vyměním městský byt 1 + k. k.** v Brandýse nad Labem za 2 + 1 nebo 3 + 1 v Žatci nebo v Chomutově. Tel. 326 905 997, 721 409 660

■ **Pronájem v Praze.** Pronajmu větší 1 + k. k. v Praze, stanice metra Hůrka. Tel. 775 051 575

■ **Pronajmu garsonku** v Prostějově na sídlišti Ed. Beneše. Tel. 605 816 815

Volná místa

■ **Velitel Útvaru speciálních operací Vojenské policie vyhledává výběrové řízení na volná systemizovaná místa „starší inspektor oddělení ochrany osob“** (9. platová třída, zvláštní příplatky). Požadujeme úplné středoškolské vzdělání s maturitou, ŘP sk. „B“, 5 let praxe u ozbrojených sil nebo bezpečnostních sborů ČR, zdravotní klasifikace „A“, nadprůměrnou fyzickou kondici, psychickou odolnost, nadstandardní řídicí dovednosti a dobrou orientaci na území hlavního města. Znalost anglického jazyka vítána. Strukturovaný životopis s uvedením spojení zasílejte do 31. 10. 2005 na e-mailovou adresu: sog.oomo@seznam.cz. Výběrové řízení se uskuteční v prosinci 2005.

■ **Velitel Vojenské akademie ve Vyškově nabízí volné systemizované místo pro VZP:** náčelník učební skupiny výuky specialistů LTPZ, ČVO 441 a náčelník učební skupiny výuky specialistů RTZ, ČVO 419. Oba Sh 71, PT 11, BP „D“, AJ 1111. Platný průkaz způsobilosti leteckého personálu 1. třídy. Kontakt: pplk. Ing. Jozef Hudák, Alc. 451 011

■ **Velitel VÚ 4159 Lipník nad Bečvou nabízí volná systemizovaná místa pro VZP,** kteří splňují tyto požadavky:

-velitel prvku (SH-62, PT-08, BP-D, AJ-2, VŘP-B)

-specialista (SH-51, PT-08, BP-D, AJ-2, VŘP-B)

-technik (SH-51, ČVO 602, PT-08, BP-D, AJ-2, VŘP-B)

-náčelník skupiny (SH-52, ČVO 602, PT-09, BP-D, AJ-2, VŘP-B)

Kontaktní osoba: Ing. Kavecký (Alc. 428 405, fax 428 400)

Různé

■ **Pozvánka na VI. mezinárodní prodejní výstavu sběratelů starých i moderních militarií.** Setkání se koná 5. listopadu 2005 od 10.00 do 14.00 hod. v Praze 6-Dejvicích v menze ČVUT – roh Kolejní a Bechyňovy ul. (200 m od metra „A“, stanice Dejvická). Tato specializovaná akce si získává stále větší oblibu jak ze strany vystavovatelů, tak i sběratelů ze zahraničí. Uskutečňuje se 2x ročně a je jediná takového rozsahu v ČR (výstroj, výzbroj, technické vybavení, vyznamenání, optika, chladné zbraně, literatura, atd.). Bližší informace na tel. 604 717 897 nebo www.antiktrhy.cz

■ **Hledám uplatnění v resortu MO.** 26letá SŠ s pětiletou praxí, výbornou znalostí AJ a NJ, částečně FJ, zkušenostmi ze zahraničí a uživatelskými znalostmi PC hledá zaměstnání v resortu MO v Praze. Tel. 605 761 854 nebo 736 211 020, e-mail: gabi007@seznam.cz

■ **Hledám k výměně** či odprodeji, k doplnění expoziční sbírky vojenských odznaků a insignií, která je instalována v budově pobočky VoZP v Brně, odznaky a insignie naší armády z celého období její působnosti. Kontakt: e-mail: pavel.koskar@email.cz nebo 606 877 787

■ **Hledám za sebe náhradu** na místo – náčelník personální skupiny VÚ 1837 Chrudim. Požadavky: SH-63, vzdělání Bc., STANAG 2222, BP-D, PT-10. Spěchá! Kontakt: 248 217, 777 5 277 595

■ **Prodám** novou kevlar přílbu AČR. Cena dohodou. Tel. 603 298 069 po 16. hod.

■ **Hledám až 3 spolujezdců** na denní dojíždění na trase Nový Oldřichov-Kamenický Šenov-Nový Bor-Cvikov-Jablonec v Podj.-Liberec a zpět za podíl na nákladech. Volejte 723 774 806.

■ **Hledám za sebe náhradu** k VÚ 6950/CRC Stará Boleslav na funkci náčelníka skupiny

bezpečnosti informačních systémů, ČVO 931, PT-10., BP-PT (nebo podaná žádost), hodnostní rozpětí por.-kpt. Kontakt: mobil 607 707 101

■ **Prodám** výstrojní body, cena dohodou. Kontakt: 425 056, 605 729 834, e-mail: romne@seznam.cz

■ **Koupím** do sbírky různá vojenská resortní vyznamenání, medaile a odznaky, současné i staré. Tel. 605 745 922

■ **Koupím** do sbírky různé odznaky a vyznamenání, nášivky, domovenky a kapsové odznaky, také modely a řezby zbraní, bodáky a přilby, příručky, předpisy, doklady a literaturu k uvedeným věcem. Vše současné i staré. Tel. 777 074 592, Alc. 442 964 nebo pemuller@tiscali.cz

■ **Hledám od 1. 1. 2006 uplatnění jako občanský zaměstnanec** u útvarů v okresech OL, PR, VS, NJ. Nabízím: profesní osvědčení učitele autoškoly v plném rozsahu pro všechny skupiny řídicího oprávnění (možnost vedení výcviku vojenských řidičů); řídicí průkaz na skupiny A, B, B + E, C, C + E, D, D + E, T; vojenský řídicí průkaz na skupiny A, B, C, C + E, D, T; osvědčení profesní způsobilosti – zák. 247/2000 Sb., § 48, odst. 1, písm. a, b, c, d; osvědčení pro manipulaci s kontejnerovou manipulační technikou – MULTILIFT MK IV, KLAUS KM24; jeřábnický průkaz (AD-20, AD-28), oprávnění na automobilní vyprošťovací jeřáb AV-15; vazačský průkaz; kurz základní obsluhy PC (Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Power Point); strojnický průkaz DK-661, UDS-114, motorová řetězová pila; bezpečnostní prověrka na stupeň DUVĚRNÉ, platnost do 27. 3. 2007. Kontakt: 571 614 261 nebo mobil 605 730 344

■ **Koupím** bývalou armádní motocyklovou helmu – bílou s označením „P“ Regulovčici, velikost 58 – 60, pouze novou. Cena nerozhoduje. Kontakt: 607 600 367

■ **Hledám za sebe náhradu** k VÚ 7214 Čáslav, pracovník štábu, ČVO 455, hodnost praporčík, PT 9 + příplatky. Požadavky: min. prověrka „D“. Kontakt pro zájemce: Alc. 235 265, mob. 775 912 303

NEPŘEHLEDNĚTE!

Dnem 10. 10. 2005 se zřizují:

Rekrutační středisko Hlavní město Praha a Rekrutační středisko Praha (Středočeský kraj)

Nové adresy:

Pro zájemce s bydlištěm v Praze 1 – Praze 22: Rekrutační středisko Hlavní město Praha, Křížkova 12, 186 00 Praha 8-Karlín, tel. 973 205 766

Pro zájemce s bydlištěm ve Středočeském kraji (mimo Prahy):

Rekrutační středisko Praha (Středočeský kraj), Branické náměstí 2, 147 01 Praha 4-Braník, tel. 973 208 874

Další informace na bezplatné Personální poradenské lince 800 154 445